

Kierunek ROZWÓJ!

Polsko-włoska współpraca
gospodarcza i biznesowa

Patron honorowy

Kontakt

Jacek Bajger

Doradztwo podatkowe Italian Desk

Partner

E: jbajger@kpmg.pl

Mariusz Strojny

Zarządzanie Wiedzą i Badania Rynkowe

Starszy Menedżer

E: mstrojny@kpmg.pl

Andrea De Gaspari

Management Consulting Italian Desk

Menedżer

E: adegaspari@kpmg.pl

Magdalena Maruszczak

Marketing i Komunikacja

Dyrektor

E: mmaruszczak@kpmg.pl

Kiejstut Żagun

Doradztwo podatkowe

Dyrektor

E: kzagun@kpmg.pl

Biura KPMG w Polsce

Warszawa

ul. Chłodna 51

00-867 Warszawa

T: +48 22 528 11 00

F: +48 22 528 10 09

E: kpmg@kpmg.pl

Gdańsk

al. Zwycięstwa 13a

80-219 Gdańsk

T: +48 58 772 95 00

F: +48 58 772 95 01

E: gdansk@kpmg.pl

Kraków

al. Armii Krajowej 18

30-150 Kraków

T: +48 12 424 94 00

F: +48 12 424 94 01

E: krakow@kpmg.pl

Katowice

ul. Francuska 34

40-028 Katowice

T: +48 32 778 88 00

F: +48 32 778 88 10

E: katowice@kpmg.pl

Poznań

ul. Roosevelta 18

60-829 Poznań

T: +48 61 845 46 00

F: +48 61 845 46 01

E: poznan@kpmg.pl

Łódź

al. Piłsudskiego 22

90-051 Łódź

T: +48 42 232 77 00

F: +48 42 232 77 01

E: lodz@kpmg.pl

Wrocław

ul. Bema 2

50-265 Wrocław

T: +48 71 370 49 00

F: +48 71 370 49 01

E: wroclaw@kpmg.pl

kpmg.pl

Autorzy: Jacek Bajger, Andrea De Gaspari, Marcin Mańkowski, Jakub Olender, Mariusz Strojny, Marta Trusiewicz, Kiejstut Żagun

© 2015 KPMG Sp. z o.o. jest polską spółką z ograniczoną odpowiedzialnością i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative („KPMG International”), podmiotem prawa szwajcarskiego. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Nazwa i logo KPMG oraz hasło “cutting through complexity” są zastrzeżonymi znakami towarowymi bądź znakami towarowymi KPMG International.

Informacje zawarte w niniejszej publikacji mają charakter ogólny i nie odnoszą się do sytuacji konkretnej firmy. Ze względu na szybkość zmian zachodzących w polskim prawodawstwie i gospodarce prosimy o upewnienie się w dniu zapoznania się z niniejszą publikacją, czy informacje w niej zawarte są wciąż aktualne. Przed podjęciem konkretnych decyzji proponujemy skonsultowanie ich z naszymi doradcami. Poglądy i opinie wyrażone w powyższym tekście prezentują zapatrywania autorów i mogą nie być zbieżne z poglądami i opiniami KPMG Sp. z o.o.

Spis treści

Słowo wstępne Wicepremiera, Ministra Gospodarki Janusza Piechocińskiego	4
Słowo wstępne Minister ds. Rozwoju Gospodarczego Włoch Federici Guidi	6
Przedmowa Ambasadora Włoch w Polsce Alessandro De Pedys	7
Wstęp KPMG	8
Najważniejsze wnioski	9
Pozycja Włoch i Polski na świecie	11
Inwestycje	17
Działalność firm włoskich na polskim rynku	19
Przemysł motoryzacyjny	20
Maszyny i urządzenia	22
Dobra konsumpcyjne	26
Sukcesy polskich firm we Włoszech	34
Polsko-włoska wymiana handlowa	35
Włochy jako eksporter dóbr luksusowych	40
Polska oczami włoskich inwestorów	42
O badaniu	42
Działalność na polskim rynku	44
Atrakcyjność inwestycyjna Polski	50
Plany na przyszłość	64
Perspektywiczne obszary współpracy polsko-włoskiej	67
Załączniki	69
Polska w pigułce	69
Włochy w pigułce	70
Zachęty inwestycyjne w Polsce	71
Fundusze unijne	72
Specjalne strefy ekonomiczne	73

Słowo wstępne Wicepremiera, Ministra Gospodarki Janusza Piechocińskiego

Włochy są od lat strategicznym partnerem gospodarczym naszego kraju i zajmują 6 miejsce na liście największych inwestorów zagranicznych w Polsce. Ponadto wraz z Niemcami i Francją należą także do naszych najważniejszych partnerów handlowych i inwestycyjnych w Unii Europejskiej. W Polsce działa ponad 1 300 firm włoskich. Od wielu już lat obecne są na rynku polskim takie przedsiębiorstwa, jak między innymi Fiat Chrysler Automobiles (FCA) – producent samochodów, Brembo – producent systemów hamulcowych, bank UniCredit, Ferrero – firma w branży spożywczej, Indesit – producent sprzętu AGD, Mapei – producent klejów i produktów chemicznych dla budownictwa, Marcegaglia – producent artykułów metalowych, przeznaczonych do celów budowlanych.

Polska jest atrakcyjnym i stabilnym partnerem gospodarczym. Tworzymy dobre warunki do rozwoju przedsiębiorczości, dzięki czemu odnotowujemy wzrost eksportu i przyciągamy do Polski zagraniczne inwestycje. Doceniają nas zagraniczne firmy, w tym także włoskie, które decydują się właśnie u nas na lokowanie swoich projektów.

W ostatnich latach zmianie ulegały nie tylko wartości inwestycji zagranicznych w Polsce, ale przede wszystkim ich struktura i motywy. Przewagą Polski stają się sektory usługowe. Dzisiaj zainteresowanie inwestorów kieruje się ku branżom opartym na wiedzy. Dotyczy to centrów usług wspólnych, badawczo-rozwojowych, a także tych świadczących wyspecjalizowane usługi ICT.

Silna polska gospodarka i solidne podstawy jej dalszego rozwoju gwarantują opłacalność inwestycji w naszym kraju. Na tle innych państw Unii Europejskiej nasze wyniki prezentują się bardzo dobrze, lokując nas w gronie europejskich liderów wzrostu. Dlatego też światowe koncerny chętnie wybierają Polskę jako lokalizację swoich nowych inwestycji w Europie.

Nasza wysoka pozycja jest wynikiem m.in. działań Ministerstwa Gospodarki, które wspiera rozwój inwestycji w Polsce. Inwestorzy mogą uzyskać na przykład wsparcie finansowe w formie grantów, pomocy w szkoleniu personelu czy dofinansowania inwestycji innowacyjnych. W MG przygotowaliśmy ponadto regulacje, które ułatwiają prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce. Dzięki naszym staraniom przedłużyliśmy także działalność specjalnych stref ekonomicznych. Funkcjonujący w ich ramach inwestorzy mogą korzystać z ulg podatkowych

czy gotowych terenów pod budowę obiektów. Mogą również liczyć na wsparcie sprawnych regionalnych Centrów Obsługi Inwestorów i Eksporterów.

Naszą markę i pozycję budują również profesjonalne i wykwalifikowane kadry. Oferujemy świetnie wykształconych pracowników, którzy są cenieni na całym świecie. To sprawia, że coraz częściej konkurujemy z innymi krajami jakością, a nie tylko kosztami produkcji czy pracy.

Ciesząc się z rozwoju naszego kraju, jaki dokonał się na przestrzeni ostatnich lat, pozostajemy świadomi kolejnych wyzwań. Świat nabiera tempa, a procesy, w których bierzemy udział wymagają zaangażowania i wzajemnej współpracy. Jestem przekonany, że dzięki naszej ciężkiej pracy, korzystne trendy w rozwoju polskiej gospodarki będą kontynuowane, a polska marka rozpoznawalna na całym świecie.

Bardzo dobrze układająca się współpraca z przedsiębiorcami i inwestorami włoskimi wspiera nasze wysiłki modernizacyjne i tworzy korzystne ramy dla rozwoju dwustronnych kontaktów w wielu branżach, zwłaszcza w przemyśle, sektorze energetycznym, transportowym, informatyce i ochronie środowiska. Wiele inspiracji dla tych kontaktów przynosi Raport na temat włoskich inwestycji w naszym kraju.

Janusz Piechociński

Wicepremier, Minister Gospodarki

Słowo wstępne Minister ds. Rozwoju Gospodarczego Włoch Federici Guidi

Z wielką przyjemnością przyjąłem zaproszenie do napisania wstępu do pierwszego raportu o włoskich inwestycjach w Polsce, przygotowanego pod redakcją KPMG we współpracy z Ambasadą Włoch. W rzeczy samej relacje gospodarcze i handlowe pomiędzy Włochami a Polską cechuje wielki dynamizm – dzieje się tak również dzięki głębokim związkom kulturowym i historycznym charakteryzującym stosunki między naszymi krajami. Są to związki głębokie, które uległy w ostatnim czasie zacieśnieniu pomimo kryzysu gospodarczego, któremu Polska potrafiła sprostać lepiej niż inne kraje. Stopy wzrostu – niezmiennie dodatnie, jedne z najwyższych w całej Unii Europejskiej – stały się magnesem przyciągającym nowych włoskich inwestorów i bodźcem do intensyfikacji działalności wielkich grup, takich jak FCA, Brembo, Mapei i Ferrero, które stały się już integralną częścią panoramy polskiego przemysłu.

Polska udowodniła jednocześnie, że potrafi znakomicie wykorzystać środki z Europejskich Funduszy Spójności. W trakcie niedawnych negocjacji dotyczących perspektywy finansowej na lata 2014-2020 Polska potwierdziła swoją pozycję największego beneficjenta Funduszy Europejskich, uzyskując powyżej 105 miliardów euro. W nadchodzących latach środki płynące z takiego dofinansowania przyczynią się do zwiększenia popytu wewnętrznego i stworzenia korzystnych warunków rynkowych dla naszych przedsiębiorstw. Ponadto, Polska stworzyła szereg instrumentów, jak np. 14 specjalnych stref ekonomicznych, które funkcjonować będą do 2026 roku, a które stanowią zachętę do tworzenia nowych przedsiębiorstw produkcyjnych, kształtując sprzyjający klimat dla inwestorów. Dzięki temu szanse powodzenia włoskich firm są duże, szczególnie w branży energetycznej i infrastruktury, ale także w branżach, w których Włosi są tradycyjnie najmocniejsi – moda lub wzornictwo, sektor rolno-spożywczy lub obróbka mechaniczna także mają wielki potencjał rozwojowy.

Mam nadzieję, że ten raport będzie stanowić punkt odniesienia dla podmiotów zainteresowanych głębszym poznaniem Polski, które będą mogły skorzystać z doświadczeń zebranych w tej pracy. Mam także nadzieję, że Raport będzie punktem wyjścia dla dalszego pogłębiania naszych już dziś intensywnych relacji.

Federica Guidi

Minister ds. Rozwoju Gospodarczego Włoch

Przedmowa Ambasadora Włoch w Polsce Alessandro De Pedys

Włoskie firmy zawsze posiadały niezwykłą zdolność rozpoznawania potencjału nowych rynków, nawet takich, które na pierwszy rzut oka mogły wydawać się mało atrakcyjne. Tak było w przypadku Polski, gdzie włoskie firmy zaczęły działać razem z pierwszymi inwestorami zagranicznymi, przybywającymi tu od momentu, gdy kraj ten otworzył się na świat po pierwszych wolnych wyborach od drugiej wojny światowej. Pamiętam, że w 1989 roku Polska miała dochód na mieszkańca niższy od ukraińskiego i o połowę niższy niż na Węgrzech, a jednocześnie jej środki produkcji były przestarzałe i nierentowne.

Włosi przedsiębiorcy dostrzegli jednak potencjał rozwojowy Polski i podjęli inwestycje na tym rynku. Wybór był niezwykle trafny, jako że dziś Polska to najważniejsza gospodarka Europy Środkowo-Wschodniej, ósma gospodarka Unii Europejskiej, która jako jedyna rośnie pomimo ogromu kryzysu gospodarczego i finansowego, który dotyka Europę.

Przez cały ten okres włoska obecność nieprzerwanie wzmacniała się i różnicowała, począwszy od tradycyjnych branż inwestycyjnych, takich jak motoryzacja, sprzęt AGD i maszyny przemysłowe, a skończywszy na nowych sektorach, jak usługi finansowe, przemysł obronny, infrastruktura, zielona gospodarka. Włochy są jednym z głównych partnerów handlowych Polski i największych inwestorów w tym kraju.

Stąd realizacja wspólnie z KPMG pomysłu polegającego na próbie zdefiniowania roli włoskiego przemysłu, polegającej na „sportretowaniu” działalności włoskich przedsiębiorców, a także zebraniu ich opinii i doświadczeń. Wszystko to zostało ujęte w specjalnie w tym celu przygotowanym raporcie.

Obraz, który wylania się z raportu, jest bardzo zachęcający: wynika z niego, że działalność oparta jest na solidnych podstawach, ma charakter powszechny i nieprzerwanie rośnie. To oczywiście zasługa naszych przedsiębiorców, którzy posiadają umiejętność zapuszczenia korzeni na zagranicznych rynkach, ale także polskich instytucji, które umiały stworzyć środowisko sprzyjające inwestycjom produkcyjnym i oferujące atrakcyjne warunki i europejskie standardy. Raport ten kreśli także obraz, zgodnie z którym Polska staje się coraz bardziej strategicznym partnerem gospodarczym dla Włoch, jako cel inwestycji, eksportu, know-how i technologii.

Raport ten jest jednocześnie obrazem i opowiadaniem – obraz ukazuje szczególne relacje oparte na ścisłej współpracy i współzależności, które łączą Włochy i Polskę, a historia przedstawia sukces – włoski sukces w tym kraju. Należy zatem uznać raport za punkt wyjścia, a nie cel sam w sobie.

Alessandro De Pedys
Ambasador Włoch w Polsce

Wstęp KPMG

Włochy są ważnym partnerem gospodarczym, handlowym i biznesowym Polski. W naszym kraju obecnych jest ponad 1,3 tys. firm z udziałem włoskiego kapitału, a wartość bezpośrednich inwestycji włoskich przekroczyła 38 mld zł. Mając na uwadze znaczącą rolę, jaką odgrywają w polskiej gospodarce włoscy inwestorzy, postanowiliśmy dokonać podsumowania dotychczasowej współpracy Polski i Włoch.

Aby w pełni ukazać doświadczenia włoskich firm w Polsce, przeprowadziliśmy badanie wśród firm z kapitałem włoskim prowadzących działalność w naszym kraju, które pod względem zatrudnienia odpowiadały za 22% rynku włoskich przedsiębiorstw w Polsce. Badanie rozszerzono o wywiady pogłębione z wybranymi inwestorami.

Raport pokazuje, że Włosi są zadowoleni ze swoich dotychczasowych inwestycji w Polsce i chcą zwiększać tu skalę swojej działalności. Zdaniem włoskich inwestorów Polska jest najatrakcyjniejszym krajem inwestycyjnym w regionie, a w przyszłości jej atrakcyjność będzie rosła.

Serdecznie dziękujemy wszystkim osobom, firmom i innym podmiotom, które przyczyniły się do powstania niniejszej publikacji. Mamy nadzieję, że raport ten będzie źródłem cennych informacji o relacjach gospodarczych i biznesowych Polski i Włoch, a także przyczyni się do rozwoju współpracy między naszymi krajami.

Jacek Bajger
Partner
Italian Desk
KPMG w Polsce

Andrea De Gaspari
Menedżer
Italian Desk
KPMG w Polsce

Najważniejsze wnioski

1

W 2013 roku działalność w Polsce prowadziło 1,3 tys. firm z udziałem kapitału włoskiego

Razem zatrudniają one ok. 90 tys. pracowników. Większość (67% w 2013 roku) stanowią mikrofirmy, czyli podmioty zatrudniające do 9 pracowników.

2

Blisko 20 firm z kapitałem włoskim prowadzi w Polsce działalność w branży motoryzacyjnej

Motoryzacja jest w Polsce branżą przemysłu, w której widoczne jest największe zaangażowanie podmiotów z włoskim kapitałem w Polsce. Zatrudniają one ok. 15 tys. osób, co stanowi 17% łącznego zatrudnienia firm z włoskim kapitałem działających w Polsce.

3

Włochy są 6. największym zagranicznym inwestorem w Polsce

Od momentu wejścia Polski do Unii Europejskiej wartość bezpośrednich inwestycji włoskich w Polsce znacznie wzrosła, przekraczając w 2013 roku 38 mld zł. Najwięcej inwestycji włoskich ulokowano w sektorze finansowym i ubezpieczeniowym oraz w przetwórstwie przemysłowym.

4

Włochy są 4. największym dostawcą towarów do Polski i 5. co do wielkości odbiorcą polskich produktów

W 2014 roku wartość włoskiego eksportu do Polski przekroczyła 37 mld zł, z czego najwięcej stanowiły maszyny, urządzenia mechaniczne (23%) oraz pojazdy, ich części i akcesoria (12%). W tym samym roku wartość eksportu Polski do Włoch wyniosła blisko 31 mld zł. Spośród kategorii produktów eksportowanych do Włoch największymi grupami były pojazdy, ich części i akcesoria (19%) oraz maszyny, urządzenia mechaniczne (14%). Saldo polskiej wymiany handlowej z Włochami od lat pozostaje ujemne.

5

W 2013 roku polskie firmy nabyły od włoskich spółek usługi warte 4,6 mld zł, a dostarczyły usługi o wartości 2,9 mld zł

Polskie firmy świadczyły włoskim przedsiębiorcom przede wszystkim usługi transportu samochodowego (987 mln zł), usługi uszlachetniania* (259 mln zł) oraz usługi architektoniczne, inżynieryjne i techniczne (188 mln zł).

Polskie firmy były z kolei odbiorcą usług włoskich przede wszystkim w zakresie podróży (1259 mln zł), usług prawnych, księgowych i doradczych (535 mln zł) oraz transportu samochodowego (508 mln zł).

*Usługi produkcyjne (m.in. usługi przetwarzania, montażu, pakowania i etykietowania), które są wykonywane przez podmiot otrzymujący zapłatę od właściciela materiałów/towarów

6

22% obecnych w Polsce marek luksusowych pochodzi z Włoch

Większość luksusowych marek włoskich z segmentu odzieży i dodatków dostępna jest w Polsce w salonach multibrandowych. W Polsce działalność prowadzą także oficjalne salony dystrybucji włoskich marek samochodów luksusowych (Maserati, Ferrari, Lamborghini). W 2014 roku zarejestrowano w Polsce 64 samochody luksusowych marek włoskich, co stanowiło 68% liczby rejestracji aut luksusowych ogółem.

7

Zdaniem włoskich firm Polska jest najatrakcyjniejszym krajem docelowym inwestycji w regionie

W pięciostopniowej skali włoscy inwestorzy ocenili atrakcyjność inwestycyjną Polski na 3,9 (gdzie 1 – bardzo nieatrakcyjny, 5 – bardzo atrakcyjny). Była to najlepsza ocena spośród wybranych krajów regionu. Trochę niżej oceniana jest atrakcyjność południowych sąsiadów Polski – Czech (3,6) i Słowacji (3,2).

8

98% badanych włoskich inwestorów pozytywnie ocenia ostatnie 20 lat współpracy gospodarczej i biznesowej Włoch i Polski

Respondenci badania wskazywali na wzajemną otwartość Włochów i Polaków, która pozwala na utrzymywanie dobrych relacji biznesowych i zwiększanie zakresu kooperacji. Potwierdzeniem udanej współpracy jest deklaracja aż 94% badanych, że poleciliby Polskę jako docelowy kraj inwestycji tym firmom zagranicznym, które są tutaj jeszcze nieobecne. Zdecydowanie gorzej oceniana jest natomiast łatwość prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce.

9

57% włoskich firm dokonywało w Polsce reinwestycji (ponownej inwestycji po pierwotnym zaangażowaniu kapitału)

Zdecydowanie najczęściej reinwestycje firm respondentów polegały na zwiększaniu mocy produkcyjnych. Ponad jedna trzecia reinwestujących zdecydowała się na otwarcie nowego zakładu sprzedaży, a 22% – nowego biura sprzedaży lub oddziału. Aż trzech na czterech respondentów ocenia zwrot ze wszystkich swoich inwestycji w Polsce jako bardzo pozytywny lub pozytywny. Jedynie 3% ocenia zwrot z inwestycji negatywnie, ale żaden z respondentów nie ocenił go zdecydowanie negatywnie.

10

60% badanych włoskich inwestorów planuje w Polsce nowe inwestycje w ciągu najbliższych 3 lat

Firmy włoskie będą przede wszystkim zwiększały swoje moce produkcyjne. Mniej niż jedna na pięć firm planujących inwestycje otworzy w Polsce nowy zakład produkcyjny lub biuro sprzedaży. Aby efektywnie realizować planowane inwestycje oczekują oni zmian ze strony sektora publicznego, przede wszystkim uproszczenia dostępu do pomocy publicznej i zmniejszenia biurokracji.

Pozycja Włoch i Polski na świecie

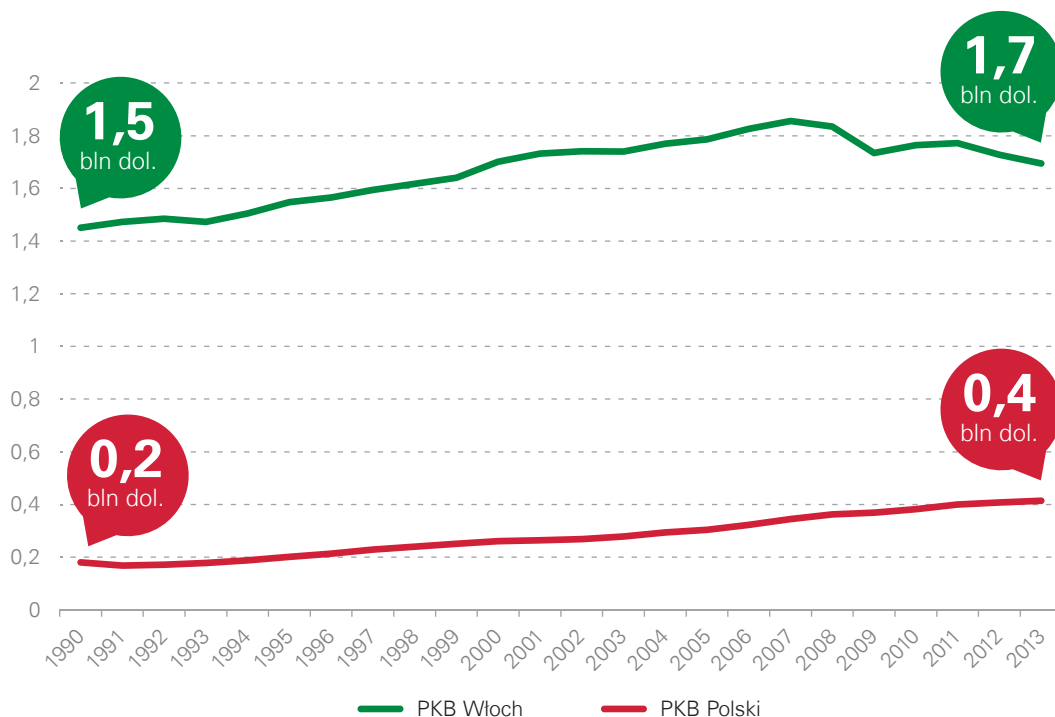
Włochy zajmują obecnie znaczącą pozycję na arenie międzynarodowej. Kraj ten jest siódmą największą gospodarką na świecie, a także ważnym inwestorem i eksporterem dóbr i usług.

W 2013 roku Włochy były siódmą co do wielkości gospodarką świata i czwartą największą gospodarką w Unii Europejskiej, z produktem krajowym brutto o wartości nominalnej ponad 2 bln dol. (1,7 bln dol. w cenach stałych z 2005 roku). Od czasu kryzysu finansowego z 2007 roku PKB Włoch zmniejszył się i do 2013 roku nie powrócił jeszcze do poziomu sprzed kryzysu.

Produkt krajowy brutto Polski jest ponad czterokrotnie niższy od włoskiego, jednak charakteryzuje go stabilny wzrost, od kiedy Polska stała się gospodarką wolnorynkową.

Produkt krajowy brutto Włoch i Polski (bln dol.)

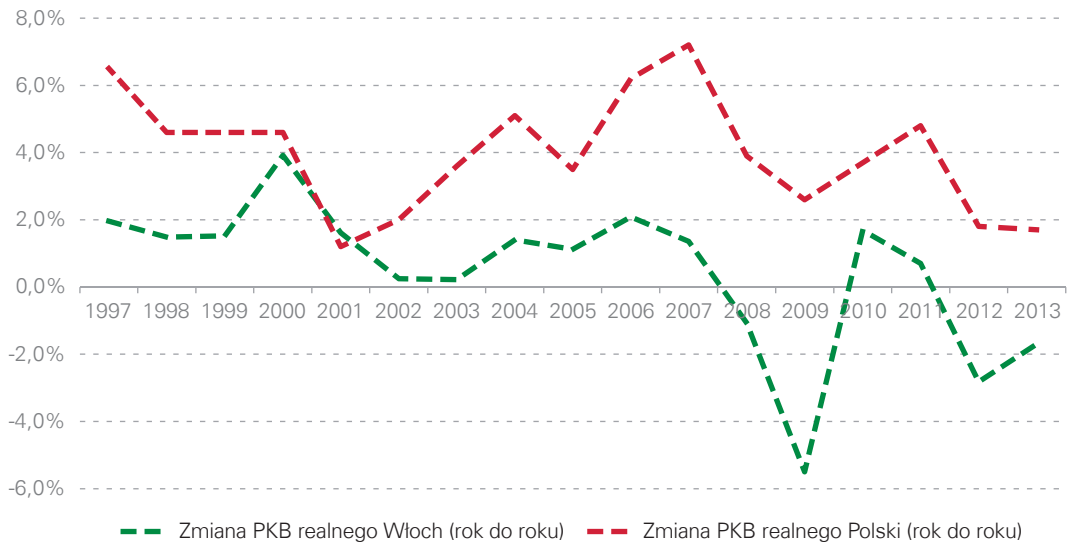
W 2013 roku **Włochy** były **7.** a **Polska** **23.** największą gospodarką świata

Pokazano wartości realne w cenach stałych i po kursie z 2005 roku

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych UNCTAD

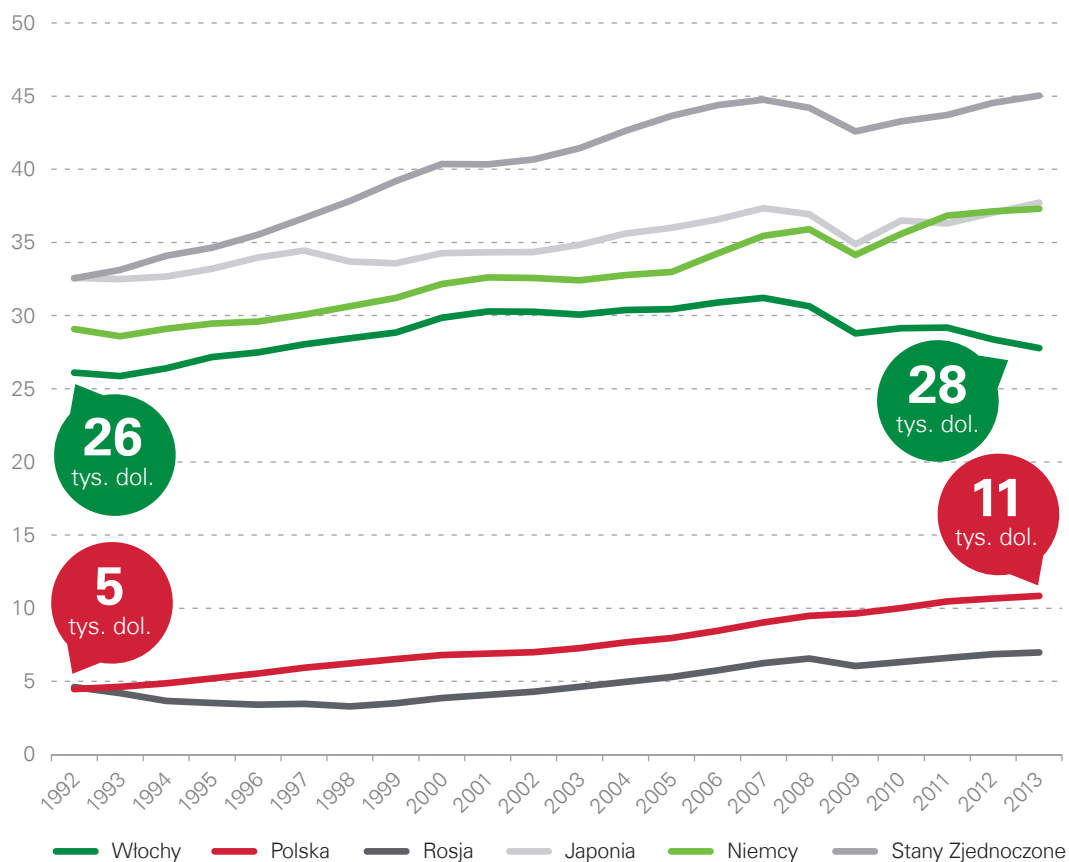
Zmiana roczna PKB realnego

Pokazano zmiany PKB realnego w lokalnej walucie

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych GUS i Eurostat

Produkt krajowy brutto per capita (tys. dol.)

Pokazano wartości realne w cenach stałych i po kursie z 2005 roku

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych UNCTAD

Stabilny wzrost widoczny jest także w przypadku polskiego PKB per capita. W 2013 roku wyniósł on już 11 tys. dol., podczas gdy dla Włochów było to około 2,5 razy więcej. Włoski produkt krajowy brutto na osobę odnotował znaczny spadek wskutek kryzysu z 2007 roku.

Włochy są trzynastym na świecie inwestorem zagranicznym. W 2013 roku wartość inwestycji bezpośrednich Włoch wyniosła blisko 600 mld dol. Włoskie firmy inwestują przede wszystkim w Holandii (19% w 2012 roku), Niemczech (9%), Hiszpanii (8%) i Austrii (6%).

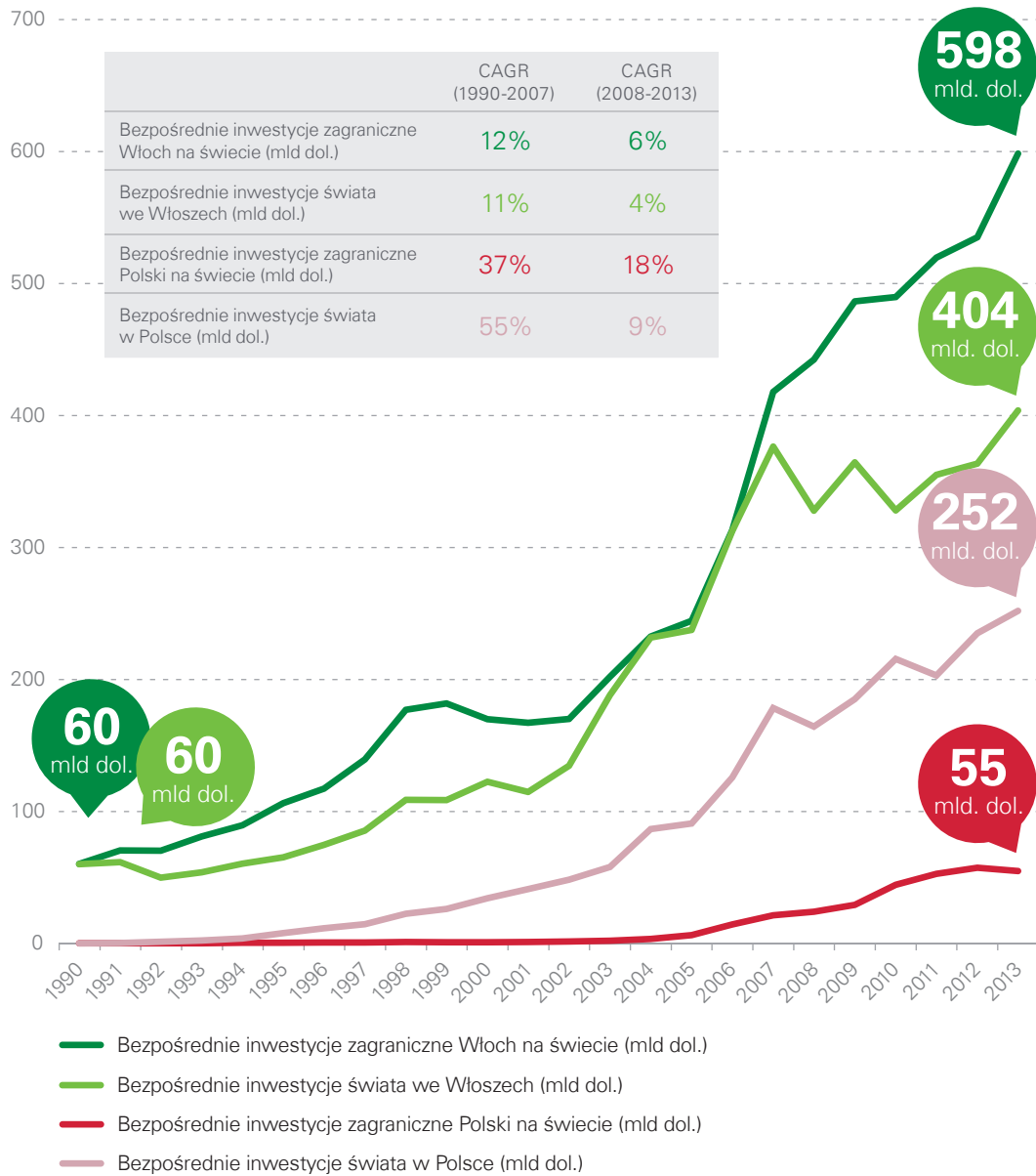
Włochy to także ważny odbiorca zagranicznych inwestycji. W 2013 roku wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych we Włoszech przekraczała 400 mld dol. Najwięcej inwestycji pochodziło z Europy, przede wszystkim z Holandii (22%), Francji (17%), Luksemburga* (16%) i Wielkiej Brytanii (9%).

Polska jest obecnie 21. największym odbiorcą inwestycji zagranicznych. Najwięcej zainwestowały tutaj Niemcy, Holandia i Francja. Mimo wzrostu wartości inwestycji polskich na świecie w ostatnich latach, pozostają one na niskim poziomie. Polacy inwestują przede wszystkim w Luksemburgu*, na Cyprze, w Szwajcarii i w Holandii. Pokazuje to, że zakładają oni firmy głównie w krajach o atrakcyjnych systemach podatkowych.

Włochy to także istotny, bo piąty co do wielkości w Europie, eksporter dóbr i usług. W 2013 roku eksport włoskich dóbr i usług wyniósł 631 mld dol. Większość włoskiego eksportu (40%) pochodzi z północno-zachodnich Włoch, przede wszystkim z Lombardii oraz Piemontu (odpowiednio 27% i 11% łącznego eksportu Włoch). Drugim istotnym obszarem na mapie eksportu Włoch jest region północno-wschodni, a przede wszystkim Wenecja Euganejska (14% eksportu) oraz Emilia-Romania (13% eksportu). Około 17% eksportu Włoch pochodzi z okręgu centralnego, najwięcej z Toskanii (8%).

* Należy zwrócić uwagę, że ze względu na dogodne otoczenie prawne i podatkowe w krajach takich jak Luksemburg lokalizowane są spółki holdingowe, przez które kapitał trafia do krajów trzecich. W rezultacie wartość inwestycji bezpośrednich Luksemburga jest wyższa od realnej wartości inwestycji tego kraju.

Inwestycje Włoch i Polski na świecie oraz inwestycje zagraniczne we Włoszech i w Polsce (mld dol.)

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych UNCTAD

W 2013 roku **Włochy** były **13.** a **Polska** **38.** inwestorem na świecie

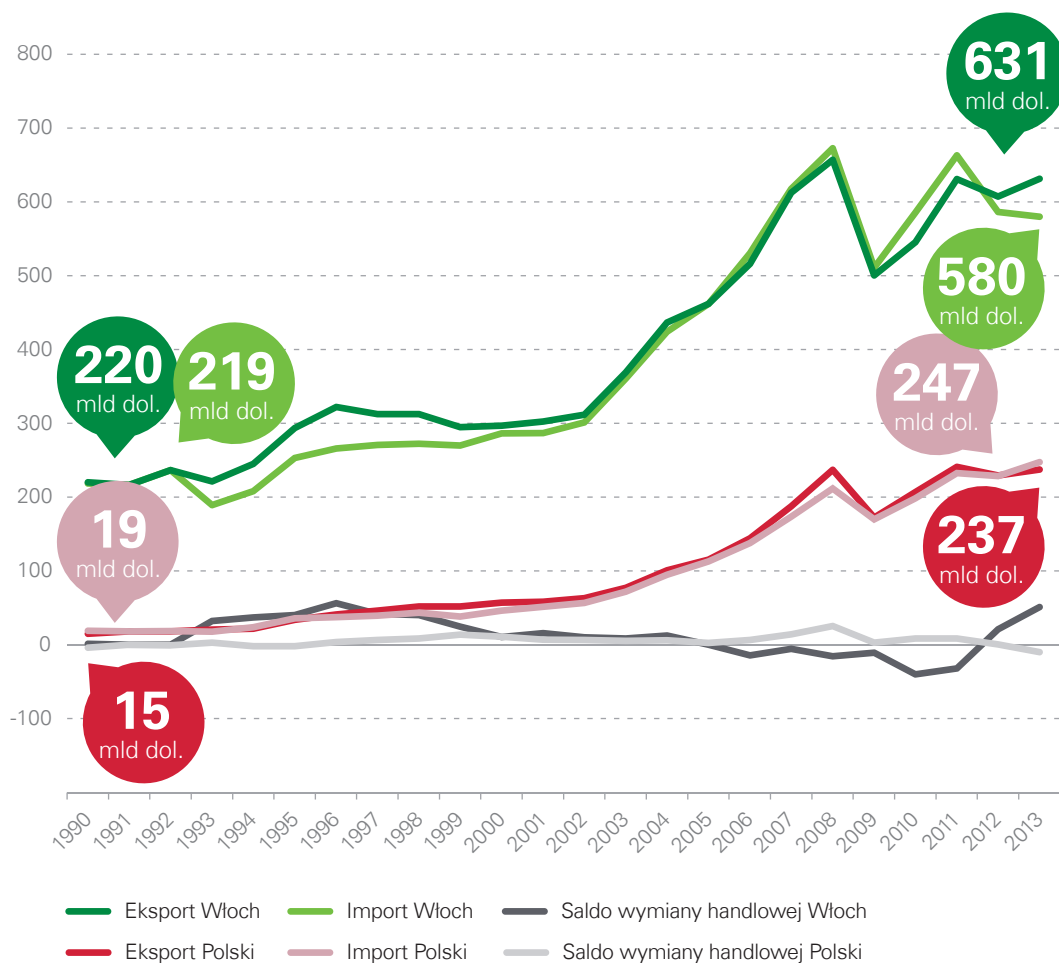
Włochy to **17.** a **Polska** **21.** największy odbiorca inwestycji

W 2013 roku import włoski wyniósł 580 mld dol., co przełożyło się na dodatnie saldo wymiany handlowej (51 mld dol.). Znaczące dodatnie saldo wymiany handlowej Włoch można było zaobserwować także w latach 90. XX wieku.

Od momentu wejścia Polski do Unii Europejskiej znacznie wzrósł import oraz eksport polskich towarów i usług. Polska eksportuje swoje towary głównie do Niemiec, Wielkiej Brytanii i Czech, a importuje przede wszystkim z Niemiec, Rosji oraz Chin. W 2013 roku saldo polskiej wymiany handlowej było ujemne.

Eksport i import Włoch i Polski (mld dol.)

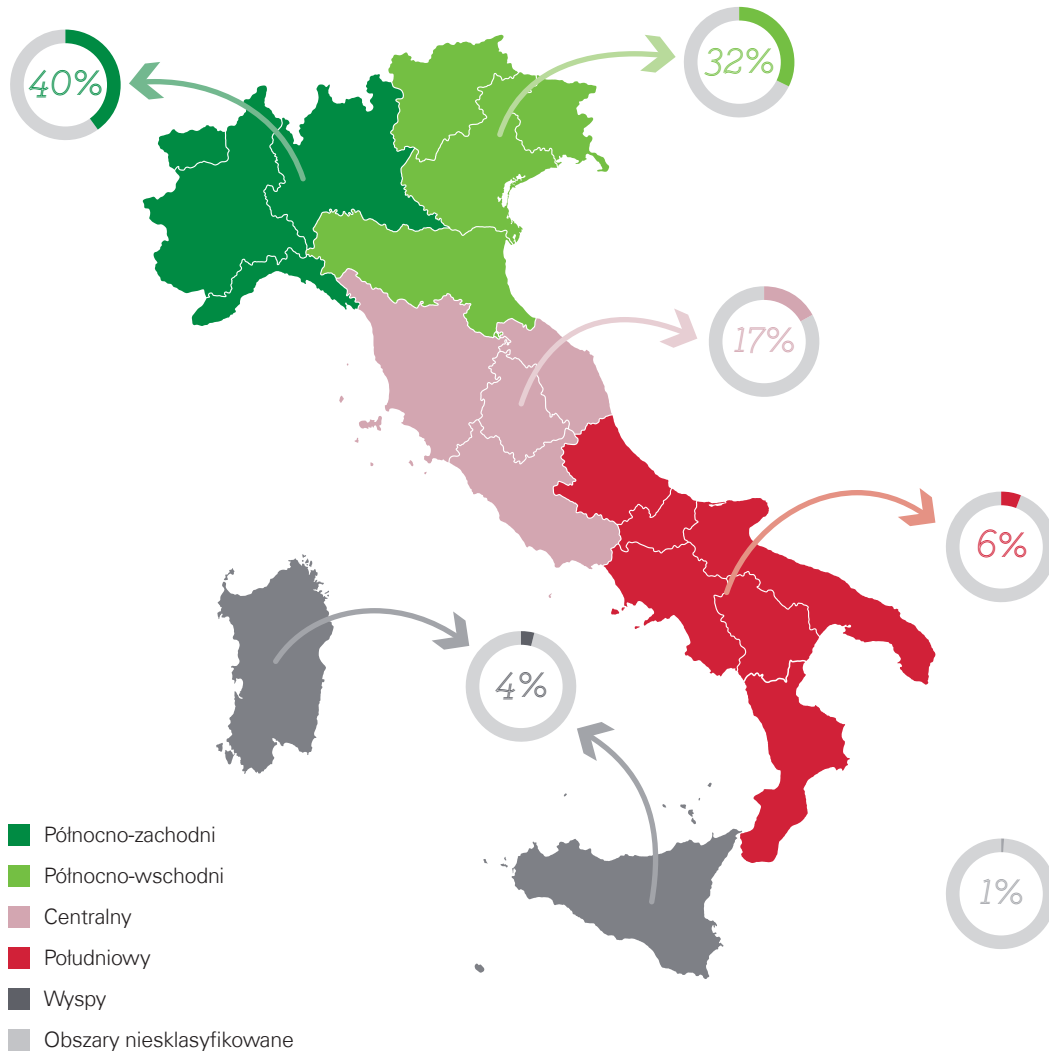

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych UNCTAD

W 2013 roku **Włochy** były **9.** a **Polska** **26.** eksporterem na świecie

Włochy to **10.** a **Polska** **25.** największy importer

Eksport Włoch według regionów (styczeń-wrzesień 2014)

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych Istat

Inwestycje

Włochy należą do największych bezpośrednich inwestorów zagranicznych w Polsce. Od momentu wejścia Polski do Unii Europejskiej bezpośrednie inwestycje włoskie w Polsce znacznie wzrosły, przekraczając w 2013 roku 38 mld zł. Najwięcej inwestycji włoskich ulokowano w sektorze finansowym i ubezpieczeniowym oraz w przetwórstwie przemysłowym.

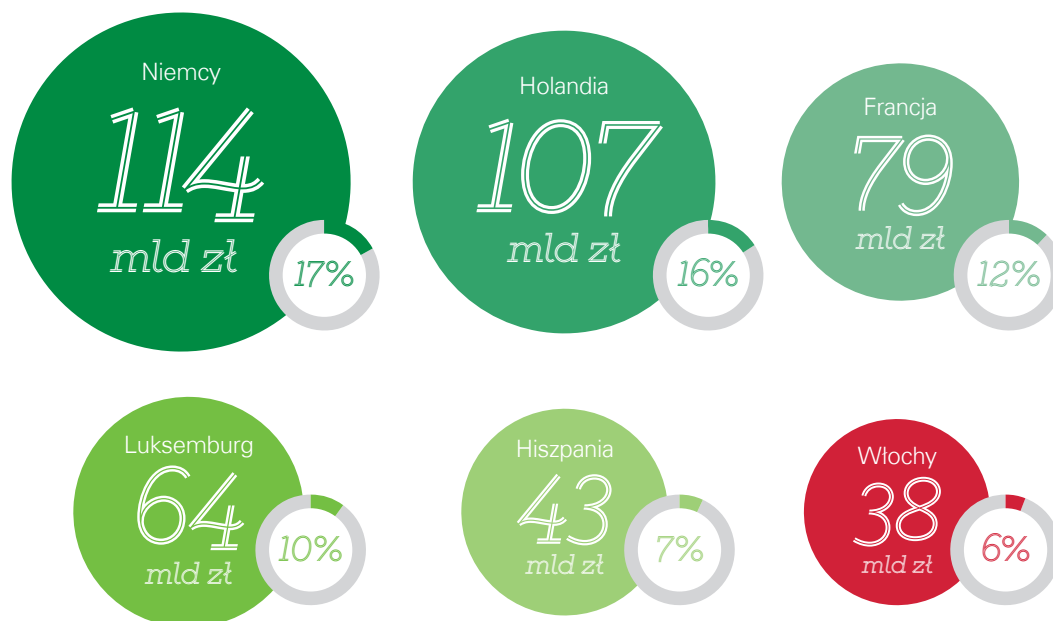
W 2013 roku Włochy były szóstym co do wielkości inwestorem bezpośrednim w Polsce, z wartością inwestycji przekraczającą 38 mld zł.

Jest to znaczące miejsce, szczególnie biorąc pod uwagę, że wysokie pozycje inwestycyjne Holandii i Luksemburga wynikają z faktu, że wiele grup kapitałowych lokuje tam spółki holdingowe, z których kapitał płynie następnie do krajów trzecich.

Wejście Polski do Unii Europejskiej umocniło jej relacje gospodarcze z członkami UE, także z Włochami. Od tego momentu widoczny jest wzrost zainteresowania włoskich firm obecnością na polskim rynku – w latach 2004-2013 wartość bezpośrednich inwestycji włoskich w Polsce wzrosła ponad trzykrotnie, z 12 mld zł w 2004 roku do 38 mld zł w 2013 roku.

W 2013 roku bezpośrednie inwestycje w Polsce stanowiły jedynie 2% łącznych inwestycji zagranicznych Włoch.

Najwięksi bezpośredni inwestorzy zagraniczni w Polsce (2013)

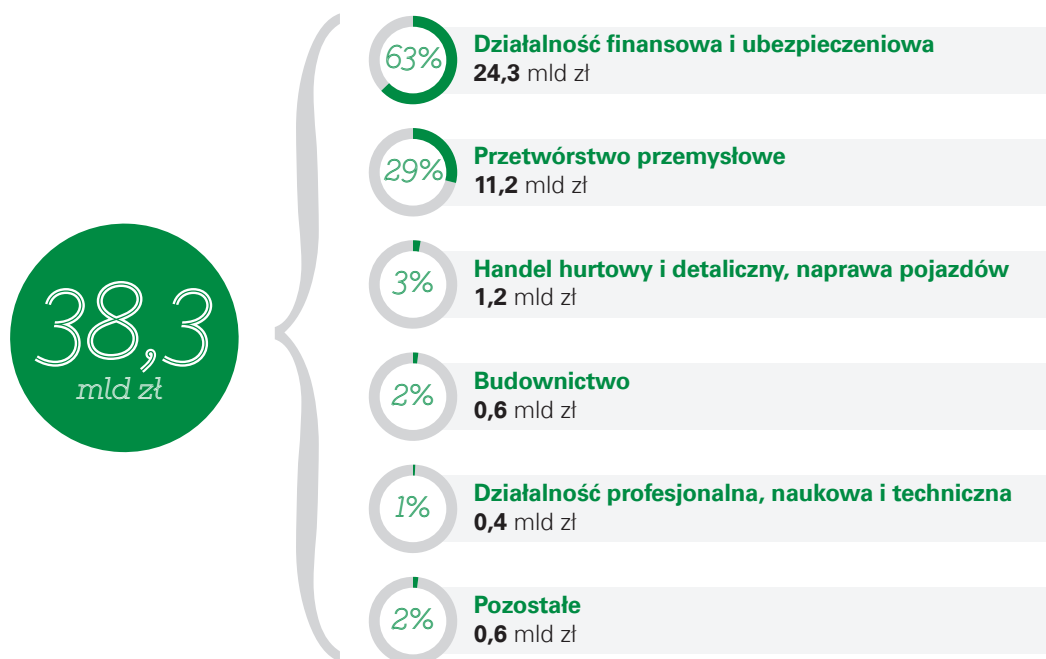

W nawiasach podano udział inwestycji bezpośrednich kraju w łącznych inwestycjach zagranicznych w Polsce

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych NBP

Znaczące aktywa finansowe posiadane przez banki i inne podmioty z kapitałem włoskim działające w Polsce w branży finansowej i ubezpieczeniowej wpływają na fakt, że na ten sektor przypada większość inwestycji włoskich. W 2013 roku 63% inwestycji z Włoch ulokowano w podmiotach prowadzących w Polsce działalność finansową i ubezpieczeniową, co stanowiło równowartość ponad 24 mld zł. Drugą ważną gałęzią było przetwórstwo przemysłowe, w którym Włosi ulokowali 29% swoich inwestycji w Polsce, czyli ponad 11 mld zł. Znaczenie inwestycji w pozostałych branżach było natomiast zdecydowanie mniejsze.

Struktura bezpośrednich inwestycji włoskich w Polsce (2013)

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych NBP

Zupełnie inaczej wyglądają natomiast inwestycje Polski we Włoszech. Polska w dalszym ciągu niewiele inwestuje za granicą. W 2013 roku łączna wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych Polski na świecie wyniosła blisko 86 mld zł, z czego jedynie 135 mln zł stanowiły inwestycje we Włoszech.

Włochy są 6. największym bezpośrednim inwestorem zagranicznym w Polsce.

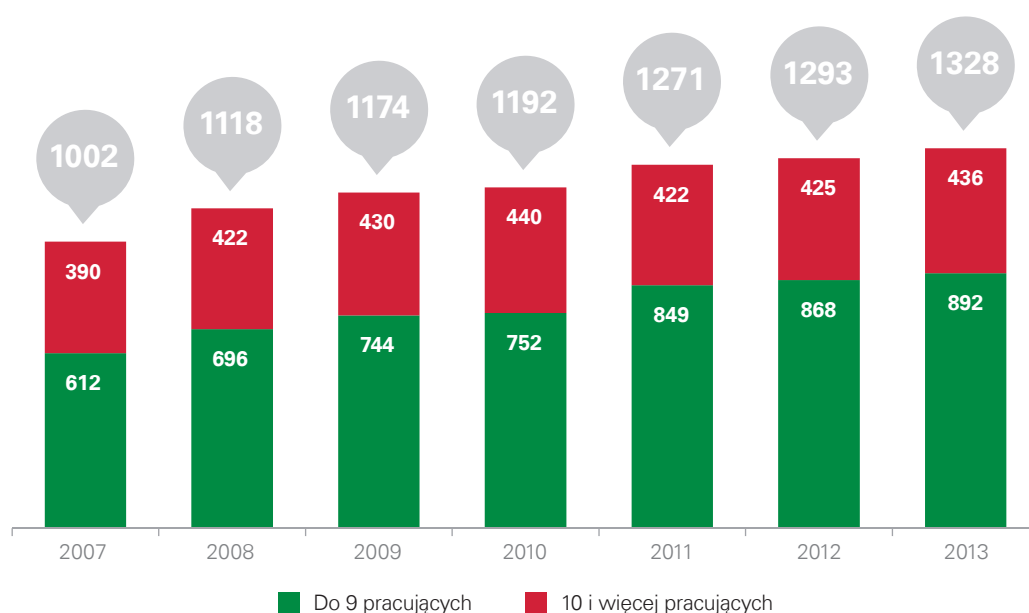

Działalność firm włoskich na polskim rynku

W 2013 roku swoją działalność prowadziło w Polsce ponad 1,3 tys. firm z udziałem kapitału włoskiego, z czego w 199 przedsiębiorstwach wartość kapitału włoskiego przekraczała 1 mln dol. Firmy z udziałem włoskiego kapitału zatrudniają obecnie w Polsce ok. 90 tys. pracowników.

Obecność firm włoskich w Polsce rośnie – w latach 2007-2013 liczba firm z udziałem kapitału włoskiego zwiększała się średnio w tempie 5% rocznie. Należy jednak zwrócić uwagę, że większość (67% w 2013 roku) stanowią mikrofirmy, czyli podmioty zatrudniające do 9 pracowników. To właśnie liczba włoskich mikrofirm rosła w ostatnich latach znacznie szybciej (średnio 6% rocznie) niż firmy zatrudniających powyżej 10 pracowników (średnio 2% rocznie).

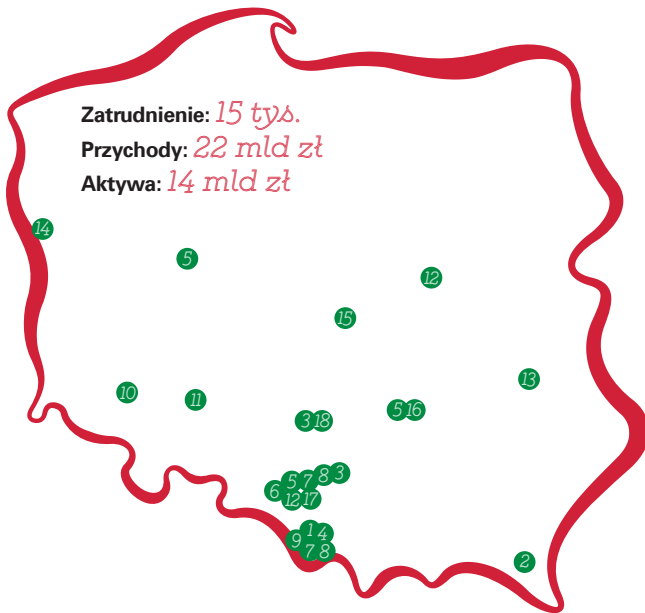
Liczba i struktura firm z udziałem kapitału włoskiego w Polsce

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych GUS

Firmy z kapitałem włoskim zatrudniają w Polsce ok. **90 tys. pracowników.**

Przemysł motoryzacyjny

1 Alphastamp
Bielsko-Biała

Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych dla motoryzacji

2 ATW
Zagórz

Produkcja osi, półosi i zawieszek dla rolnictwa oraz naczip drogowych

3 Brembo Poland
Dąbrowa Górnicza, Częstochowa

Produkcja tarcz i systemów hamulcowych

4 Comaglia
Bielsko-Biała

Produkcja komponentów z plastiku i metalu dla przemysłu motoryzacyjnego

5 Delfo Polska
Tychy, Swarzędz, Kielce

Produkcja wytłoczek, elementów spawanych i zgrzewanych, usługi malowania

6 Dynamic Technologies Polska
Czerwonka-Leszczyny

Produkcja elementów samochodów

7 Fiat
Bielsko-Biała, Tychy

Produkcja samochodów osobowych i silników

8 Magneti Marelli (w tym Plastic Components)
Bielsko-Biała, Sosnowiec

Produkcja układów wydechowych, części zawieszania, oświetlenia samochodowego, systemów zasilania paliwem, desek rozdzielczych, zderzaków

9 GT Poland
Skoczów

Produkcja części samochodowych

10 IS Polska
Jawor

Produkcja elementów wnętrza samochodowych

11 Italmetal
Łęg

Produkcja wyrobów metalowych dla branży motoryzacyjnej i AGD

12 Landi Renzo
Tychy, Warszawa

Montaż instalacji gazowej. Firma posiada Centrum Szkoleniowo-Montażowe w Warszawie

13 MW Lublin
Lublin

Produkcja felg stalowych

14 Olsa Poland
Kostrzyn nad Odrą

Produkcja lamp wewnętrznych i zewnętrznych dla motoryzacji

15 Orsa-Moto
Ozorków

Produkcja włóknin i dywaników samochodowych

16 SHL Production
Kielce

Produkcja wytłoczek dla przemysłu motoryzacyjnego, narzędzi tłocznych, zespołów zgrzewanych do pojazdów, łyżek do koparek i ładowarek.

17 Proma Poland
Tychy

Tłoczenie i spawanie elementów metalowych, montaż struktur siedzeń samochodowych

18 Siła Poland
Częstochowa

Produkcja mechanizmów sterowania zmianą biegów oraz linek i cięgien samochodowych

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie analizy sprawozdań finansowych i desk research

Enrico Bologna

Country Manager, Brembo

W roku 2014 firma Brembo świętowała dwudziestolecie swej obecności w Polsce. Lata te cechował duży rozwój – rozpoczęliśmy jako mała firma zajmująca się obróbką mechaniczną elementów do produkcji tarcz hamulcowych dla rynku części zamiennych, podczas gdy obecnie jesteśmy jednym z największych przedsiębiorstw światowych w produkcji zintegrowanej tarcz hamulcowych dla największych międzynarodowych firm samochodowych i ośrodkiem wszelkiego rodzaju operacji związanych z zaciskami hamulcowymi dla lekkich samochodów ciężarowych. Trafny okazał się wybór kierownictwa spółki, polegający na uczynieniu z Polski centrum rozwoju działań Grupy skierowanych do Klientów „premium” z Europy Północnej i Środkowej: jej samochody odnoszą sukcesy na rynku światowym.

Stabilność polityczna, sprzyjające kursy walutowe, centralna lokalizacja, konkurencyjne koszty energii, rozwinięty przemysł, klimat sprzyjający inwestycjom – to wszystko uzasadnia pozytywne wyniki gospodarki tego kraju. Wśród wymienionych czynników zapomniałem być może o najważniejszym – o czynniku ludzkim. Po dziesięcioleciach stagnacji wielkie aspiracje nadal stanowią motywację mieszkańców tego kraju, którzy nie chcą przegapić żadnej okazji do skorzystania z możliwości, których nie mieli w przeszłości. Poza silną motywacją pracowników, bardzo cenimy sobie poziom nauczania szkół wyższych. Nasza organizacja coraz częściej powierza polskim pracownikom odpowiedzialne stanowiska. Podczas gdy jeszcze dziesięć lat temu wyjeżdżali oni na szkolenie do Centrali, dzisiaj wiele nowych projektów Grupy na świecie ma polskich liderów, zarówno jeśli chodzi o transfer know-how jak i wprowadzenie ich w życie. Współpraca ta – pod wieloma względami optymalna – jest ułatwiona dzięki wspólnym wartościom naszych kultur, a tego rodzaju zgodności brak w innych krajach wschodnioeuropejskich. Jesteśmy świadomi, że Polska to nie tylko kraj, w którym prowadzona jest szeroko zakrojona działalność produkcyjna. Z tego powodu uruchomiliśmy centrum badawczo-rozwojowe technologii hutniczej i dział do prowadzenia prób dla walidacji nowych systemów hamujących. Polska to dla nas nie tylko kraj sukcesu, o którym chcemy mówić wszem i wobec. Zależy nam na tym, by to właśnie tu zapisywane były dalsze karty historii grupy Brembo.

Maszyny i urządzenia

1 Avio Polska*
Bielsko-Biała

Produkcja łopatek rotorów turbin niskiego ciśnienia dla silników lotniczych

2 BEST Poland
Zabrze

Produkcja okapów kuchennych i AGD

3 Bitron Poland
Sosnowiec

Produkcja urządzeń i systemów mechatronicznych dla branży motoryzacyjnej, AGD, inżynierii sanitarnej i przemysłu energii odnawialnej

4 Bora Poland
Radomsko

Produkcja części dla motoryzacji i AGD

5 Celma Indukta
Cieszyn

Produkcja silników klatkowych i silników specjalnych

6 Elica Polska
Jelcz-Laskowice

Produkcja okapów i silników elektrycznych dla sprzętu gospodarstwa domowego

7 EPP
Łęg

Produkcja elementów z tworzyw sztucznych dla branży AGD i motoryzacji

8 Gimplast
Sosnowiec

Produkcja wyrobów gotowych z gumy i tworzyw sztucznych dla branży AGD oraz motoryzacyjnej

9 Ilpea
Twardogóra

Produkcja części z tworzyw sztucznych dla motoryzacji i AGD

10 Indesit Company Polska**
Łódź, Radomsko

Produkcja i sprzedaż sprzętu AGD

11 Lucchini
Mińsk Mazowiecki

Obróbka mechaniczna kół i osi dla taboru kolejowego, montaż zestawów kołowych

12 Manuli Hydraulics
Mysłowice

Produkcja hydrauliki dla motoryzacji, rolnictwa, budownictwa

13 Patelec-Elpena
Legnica

Produkcja przewodów i kabli

14 Rosa Europe
Wrocław

Produkcja elementów z tworzyw sztucznych do AGD

15 Sest-Luve Polska
Gliwice

Produkcja parowników i skraplaczy do urządzeń chłodniczych

16 T&P Polska
Żarów

Produkcja podzespołów AGD

17 Zannini Poland
Czeladź

Produkcja precyzyjnych elementów toczonego dla przemysłu

* Avio zostało przejęte w 2013 roku przez grupę General Electric.

**Indesit Company należy obecnie do Whirlpool Corporation.

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie analizy sprawozdań finansowych i desk research

Fabio Pommella

Prezes Zarządu, Indesit Company Polska Sp. z o.o.

Firma Indesit Company, należąca obecnie do grupy Whirlpool Corporation, jest obecna w Polsce od 1992 roku. Najpierw mieliśmy jedynie biuro handlowe w Warszawie, a następnie zainwestowaliśmy w produkcję i w 1999 roku otworzyliśmy pierwszą fabrykę. W ciągu ostatnich 23 lat zainwestowaliśmy w Polsce ponad 300 milionów euro, zatrudniając ok. 4000 osób. Dziś posiadamy dwa duże zakłady produkcyjne (Łódź i Radomsko), dział handlowy i księgowość – oba w Łodzi. Myślę, że to najlepszy dowód, że firma, którą reprezentuję, traktowała i nadal traktuje Polskę jako kraj atrakcyjny, w którym warto inwestować.

Pierwszym i zasadniczym czynnikiem, który wpłynął na decyzję o podjęciu przez Indesit tak znaczących inwestycji przemysłowych w Polsce jest pozycja geograficzna. Polska znajduje się w środku Europy, w związku z czym ma pozycję centralną w stosunku do rynków zarówno zachodnich jak i wschodnioeuropejskich.

W ostatnich latach polski rząd wykonał ogromną pracę na rzecz poprawy dróg krajowych i prowadzących do krajów ościennych. Sieć autostrad – już prawie zakończona – która łączy wszystkie największe miasta, jest tego najlepszym przykładem. W tym zakresie polski rząd powinien zrobić jeszcze więcej, poprawiając dojazdy do obwodnic autostradowych, szczególnie wokół wielkich miast wymagających polepszenia warunków wjazdu i wyjazdu z nich. Dziś wszystkie wielkie miasta oprócz Warszawy mają ten sam problem „zakorkowania” ruchu w kierunku obwodnic. Poza tym, nie wolno lekceważyć połączeń kolejowych.

Innym ważnym czynnikiem, dla którego podjęliśmy decyzję o inwestycji w Polsce, jest polityczna stabilność kraju oraz owocna współpraca i relacje z rządem i z miejscowym samorządem – to bardzo ważne czynniki w poszczególnych fazach inwestycji.

Nie mniej ważnym elementem jest kapitał ludzki. Dziś Polski nie można uważać za kraj o niskich kosztach (w przeszłości nim była), jednak pozostaje ona wciąż interesującym krajem ze względu na łatwy dostęp do wykwalifikowanej i mniej wykwalifikowanej siły roboczej. Polska pozostanie atrakcyjnym krajem, ponieważ posiada dobre uniwersytety – kuźnie talentów – oraz niezwykle otwartych, elastycznych i mobilnych ludzi, którzy pasują do dynamiki dzisiejszego rynku pracy.

Nieprzypadkowo Polska jest dzisiaj największym producentem AGD w Europie. Wszystkie firmy międzynarodowe z tego sektora zainwestowały w Polsce w ostatnich latach i mają duże zakłady w tym kraju. Uważam, że oprócz wymienianych przeze mnie pozytywnych czynników (korzyści logistyczne, stabilność polityczna, zdolna siła robocza) także polski rząd poprzez swoje agendy ma wielkie zasługi polegające na reklamowaniu siebie i kraju jako bardzo dobrego miejsca dla inwestorów zagranicznych.

Żyjąc i pracując w Polsce już od kilku lat mogłem osobiście przekonać się, że w ciągu ostatnich 3-4 lat, gdy Europa przeżywała kryzys ekonomiczny, Polska nadal postrzegana była za granicą jako kraj, w którym warto zainwestować. Polska pozwoliła sobie nawet na zmianę rodzaju docelowych inwestorów, kładąc nacisk na sektory rozwojowe takie jak nowe technologie i firmy badawczo-rozwojowe. Specjalne strefy ekonomiczne niezwykle dynamicznie działały na rzecz wszelakich rozwiązań ad hoc, pozwalając na przyciągnięcie tego rodzaju firm.

Matteo Marchisio

Managing Director, Manuli Rubber Industries S.p.A.

Polska jest niezwykle atrakcyjnym krajem w regionie Europy Środkowo-Wschodniej. Z populacją sięgającą blisko 40 milionów mieszkańców Polska oferuje chłonny rynek zbytu i niezbędne zasoby siły roboczej. Wysoki poziom edukacji produkcyjnej i technicznej pozwala firmom zatrudniać dobrze wyszkolonych pracowników, zarówno fizycznych, jak i umysłowych – póki co dostępnych na rynku pracy bez większych ograniczeń. Także elastyczne prawo pracy jest kluczowe dla narodowego sukcesu – to dzięki niemu możliwe jest utrzymanie na stosunkowo wysokim poziomie wskaźnika zatrudnienia. Stanowi to niewątpliwie jedną z najbardziej konkurencyjnych cech polskiego otoczenia ekonomicznego. Presja fiskalna wobec firm i osób indywidualnych jest zgodna z najlepszymi wzorcami europejskimi (best practices). Kraj posiada stabilne środowisko polityczne i rozwinięty sektor bankowy. Towary i usługi są dostępne bez żadnych ograniczeń. Wreszcie, Polska może pochwalić się łatwym dostępem do rynków położonych w południowej, północnej, a także kontynentalnej części Europy.

Zatrudniani Polacy są generalnie dobrymi pracownikami. Z drugiej strony, gdy podejmują decyzje dotyczące wyboru ścieżki kariery, zbyt często kierują się wysokością pensji w krótkim okresie. Koszty pracy, biorąc pod uwagę wartości absolutne, nie mogą zostać uznane za niskie. Koszty zatrudnienia kierowników najwyższego szczebla i managerów są porównywalne ze standardami zachodnioeuropejskimi; dotyczy to także wysoko wykwalifikowanych pracowników umysłowych. Wysoka konkurencja panuje za to w przypadku kosztów zatrudnienia pracowników fizycznych.

Mimo dobrej kondycji, Polska gospodarka jest prawdopodobnie zbyt zależna od bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Średniej wielkości polskie przedsiębiorstwa, odnoszące sukcesy i działające aktywnie na rynkach zagranicznych, posiadają wciąż niewielki udział w generowanym PKB – w przyszłości może stanowić to zagrożenie dla stabilności rynku. W najbliższym czasie do najprężniej rozwijających się obszarów gospodarki należeć będą budownictwo i segment dóbr luksusowych.

Drogi i szeroko pojęta infrastruktura transportowa stanowią prawdopodobnie największy mankament polskiej gospodarki. Nie trzeba dodawać, że Polska powinna przyspieszyć proces rozwijania sieci autostrad łączących jej największe aglomeracje.

Wśród inwestorów w Polsce rosną też obawy w związku z procesem wyludniania się kraju. Polska już od lat zmagą się z załamaniem demograficznym – stanowi to zagrożenie dla jej atrakcyjności inwestycyjnej, a także, w dłuższym okresie, dla krajowej konsumpcji.

Inż. Luca Iugli

Country Manager, Ilpea

Polska jest dla włoskiego przedsiębiorcy, zainteresowanego rozwijaniem działalności za granicą, rynkiem niezwykle interesującym, ze względu na jego czterdziestomilionową populację o względnie niskiej średniej wieku, która ma ogromną skłonność do używania nowych produktów, co z kolei stymuluje krajową konsumpcję. Poza rynkiem, umiejscowieniu produkcji w Polsce sprzyja konkurencyjność, która pomaga w rozwoju przemysłowym gospodarki tego kraju. Dysponuje on względnie taną siłą roboczą w porównaniu z innymi krajami Europy, dzięki bardzo uważnej polityce fiskalnej, która utrzymuje na niskim poziomie koszty państwa i koszty pracy, a także te obciążające zyski firm. Rezygnacja z opodatkowania zysków firm w specjalnych strefach ekonomicznych, które państwo polskie chce szybko rozwijać, to dodatkowa możliwość dla firm zamierzających przenieść działalność do Polski. Pozwala to na stworzenie konkurencyjnej bazy produkcyjnej dostosowanej do rynku krajowego i przede wszystkim europejskiego. Jako ostatni czynnik wymienić można bardzo ostrożną politykę kursu waluty krajowej, która pomogła w utrzymaniu konkurencyjności cenowej polskich produktów w stosunku do tych pochodzących z innych krajów Europy. Firma Ilpea, która inwestuje w Polsce od 2003 roku, posiada obecnie 2 zakłady produkcyjne w Twardogórze koło Wrocławia i zatrudnia 600 pracowników. Firma skorzystała z wyżej wymienionych udogodnień i kontynuuje rozwój innych rodzajów działalności chcąc wzmocnić swą obecność w tym wielkim kraju.

Dobra konsumpcyjne

- 1 **Barilla**
Warszawa
Sprzedaż makaronów
- 2 **Bolton Polska**
Warszawa
Sprzedaż gotowych wyrobów spożywczych
- 3 **Delitissue**
Ciechanów
Produkcja papierowych artykułów higienicznych (papieru toaletowego, chusteczek, ręczników)
- 4 **Emilgrana Poland**
Siedlec, gm. Pępowo
Produkcja i sprzedaż sera
- 5 **Eurocast**
Strzebielino
Produkcja folii do opakowań do żywności i opakowań medycznych
- 6 **Ferrero Polska**
Warszawa, Belsk Duży k. Grójca
Produkcja i sprzedaż słodczy
- 7 **Frubella**
Białobrzegi
Produkcja owoców suszonych, pasteryzowanych i mrożonych
- 8 **Guala Closures DGS Poland**
Włocławek
Produkcja zakrywek do opakowań szklanych
- 9 **Huta Szkła Czechy**
Trąbki
Produkcja opakowań szklanych o małej pojemności
- 10 **ICT Poland**
Kostrzyn nad Odrą
Produkcja papierowych artykułów higienicznych (papieru toaletowego, chusteczek, ręczników)
- 11 **Inline Poland**
Murowana Goślina
Produkcja plastikowych opakowań do żywności i naczyń jednorazowych
- 12 **Isopak Polska**
Łódź
Produkcja opakowań papierowych i tekturowych
- 13 **Perfetti Van Melle Polska**
Warszawa
Sprzedaż słodczy
- 14 **Pini Polonia**
Kutno
Produkcja wieprzowiny
- 15 **Polska Woda**
Ozorków
Produkcja wody butelkowanej
- 16 **Serioplast Poland**
Kutno
Produkcja opakowań z tworzyw sztucznych dla przemysłu farmaceutycznego, chemicznego, kosmetycznego i produktów spożywczych

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie analizy sprawozdań finansowych i desk research

Roberto Cardini

Country Manager, Huta Szkła Czechy

Grupa Zignago Vetro rozpoczęła swoje inwestycje w Polsce w marcu 2011 roku, przejmując zakład produkcji szklanych pojemników na południowym Mazowszu, gdzie tradycja hutnictwa szkła sięga pierwszej połowy XIX wieku. Oczywiście przeprowadzono wcześniej różnego rodzaju pogłębione analizy sytuacji, ale dopiero gdy zaczęliśmy działalność w Polsce w pełni doceniliśmy trafność naszej decyzji, niezależnie od danych liczbowych i analiz statystycznych.

W Polsce wyraźnie odczuwa się optymizm co do przyszłości, podobnie jak poprawę sytuacji w ciągu tych czterech lat naszej działalności. Polska jest coraz bliższa standardom zachodnim i włoskim. Włoskie produkty są coraz powszechniejsze, a dobre nastawienie i sympatia do Włoch pomagają i będą pomagały w utrzymywaniu coraz lepszych relacji.

W kwestii infrastruktury, zwłaszcza jeśli chodzi o region, w którym funkcjonuje nasz zakład produkcyjny, spodziewamy się w krótkim okresie znaczącej poprawy ze względu na planowane inwestycje. Brak sieci autostrad powoduje, że transport jest drogi, zaś logistyka komunikacyjna do pobliskich miast jest czasochłonna i kosztowna. Inne problemy uniemożliwiające szybki rozwój przemysłu to dystrybucja energii elektrycznej i gazu ziemnego.

Relacje z organami samorządowymi są bardzo dobre – organy te zawsze nam sprzyjały i doceniały nasze działania, mogliśmy zatem zawsze liczyć na nie w dopełnianiu procedur biurokratycznych, często niejasnych.

Jednym z czynników sukcesu naszej firmy są zasoby ludzkie. Dla firmy, która inwestuje za granicą na słabo znanym terytorium, miejscowa siła robocza może być powodem kłopotów, które w Polsce praktycznie nie występują. Mając jasno określone cele polscy pracownicy są czynnikiem sukcesu dla każdej firmy, która chce inwestować – zarówno dla małego przedsiębiorstwa, jak i firm stawiających sobie bardzo ambitne cele. Język angielski, który jest dosyć powszechny, ułatwia życie, choć znajomość języka polskiego może być poważnym atutem.

Największe firmy włoskie prowadzące działalność w Polsce

Właściciel	Nazwa firmy	Miasto
Fiat Chrysler Automobiles	Fiat Chrysler Polska Sp. z o.o.	Warszawa
	Fiat Auto Poland S.A.	Bielsko-Biała
	Teksid Iron Poland Sp. z o.o.	Skoczów
	Magneti Marelli Poland Sp. z o.o.	Sosnowiec
	Magneti Marelli Suspension Systems Bielsko Sp. z o.o.	Bielsko-Biała
	Magneti Marelli Aftermarket Sp. z o.o.	Katowice
	Fiat Polska Sp. z o.o.	Warszawa
	Plastic Components and Modules Poland S.A.	Sosnowiec
	Plastic Components Fuel Systems Poland Sp. z o.o.	Sosnowiec
	Comau Poland Sp. z o.o.	Bielsko-Biała
	Fiat Services Polska Sp. z o.o.	Bielsko-Biała
	Fiat Group Purchasing Poland Sp. z o.o.	Bielsko-Biała
	Sadi Polska - Agencja Celna Sp. z o.o.	Bielsko-Biała
	Sirio Polska Sp. z o.o.	Bielsko-Biała
	Fiat Powertrain Technologies Poland Sp. z o.o.	Bielsko-Biała
	Gestin Polska Sp. z o.o.	Bielsko-Biała
	Fiat Bank Polska S.A.	Warszawa
	FGA Leasing Polska Sp. z o.o.	Warszawa
	IVECO Poland Sp. z o.o.	Warszawa
	CNH Industrial Polska Sp. z o.o.	Płock
UniCredit	Bank Pekao S.A.	Warszawa
	Pioneer Pekao Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Warszawa
	Pekao Leasing Sp. z o.o.	Warszawa
	Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.	Warszawa
	Pekao Bank Hipoteczny S.A.	Warszawa
	Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o.	Warszawa
	Pekao Factoring Sp. z o.o.	Lublin
	Pekao Financial Services Sp. z o.o.	Warszawa
Diners Club Polska Sp. z o.o.	Warszawa	
Indesit Company S.P.A.*	Indesit Company Polska Sp. z o.o.	Łódź
Ferrero	Ferrero Polska Sp. z o.o.	Warszawa
	Ferrero Polska Commercial Sp. z o.o.	Warszawa
Piero Pini	Pini Polonia Sp. z o.o.	Kutno
Generali	Generali TU S.A.	Warszawa
	Generali Życie TU S.A.	Warszawa
	Generali Finance Sp. z o.o.	Warszawa
Coils Lamiere Nastri	Delfo Polska S.A.	Tychy
	DP Metal Processing Sp. z o.o.	Tychy
	MW Lublin Sp. z o.o.	Lublin
	Zakłady Wyrobów Metalowych SHL S.A.	Kielce

*Indesit Company należy obecnie do Whirlpool Corporation.

Największe firmy włoskie prowadzące działalność w Polsce (c.d.)

Właściciel	Nazwa firmy	Miasto
Astaldi S.P.A.	Astaldi S.P.A. S.A. Oddział w Polsce	Warszawa
	Agp Metro S.C.	Warszawa
Finmeccanica	PZL-Świdnik S.A.	Świdnik
	Zakład Utrzymania Ruchu Sp. z o.o.	Świdnik
Industrie Cartarie Tronchetti	ICT Poland Sp. z o.o.	Kostrzyn nad Odrą
Brembo S.P.A.	Brembo Poland Sp. z o.o.	Dąbrowa Górnicza, Częstochowa, Niepołomice
Marcegaglia S.P.A.	Marcegaglia Poland Sp. z o.o.	Praszka
Dam	Manuli Hydraulics Polska S.A.	Mysłowice
	Manuli Hydraulics Manufacturing Sp. z o.o.	Mysłowice
B&D Holding	Billbird S.A.	Kraków
	GTECH Poland Sp. z o.o.	Warszawa
	De Agostini Polska Sp. z o.o.	Warszawa
Avio**	Avio Polska Sp. z o.o.	Bielsko-Biała
Fimedi	Dyckerhoff Polska Sp. z o.o.	Nowiny
Mapei S.P.A.	Mapei Polska Sp. z o.o.	Gliwice
	Górka Cement Sp. z o.o.	Trzebinia
Bitron Industrie	Bitron Poland Sp. z o.o.	Sosnowiec
Sofidel	Delitissue Sp. z o.o.	Ciechanów
Gianna Pieralisi	Elica Group Polska Sp. z o.o.	Jelcz-Laskowice
Massimiliano Notte	Celma Indukta S.A.	Cieszyn
	Indukta S.A.	Bielsko-Biała
Bonzano Piero Carlo	Sistema Poland Sp. z o.o.	Tychy
	Bcube Transport Sp. z o.o.	Sosnowiec
	SPM Polska Sp. z o.o.	Tychy
Salini Impregilo S.P.A.	Salini Polska Sp. z o.o.	Warszawa
Intractor B.V.	Same Deutz - Fahr Polska Sp. z o.o.	Melgiew
Guala Closures	Guala Closures DGS Poland S.A.	Włocławek
Industrialesud Spa	Is - Polska Sp. z o.o.	Jawor
Pierfederico Cancarini	C.F. Gomma Polska Sp. z o.o.	Częstochowa
Atlantia S.P.A.	Stalexport Autostrady S.A.	Mysłowice
Enrico Maria Cornia	Cbm Polska Sp. z o.o.	Jacków
Edizione S.R.L.	Stalexport Autostrada Małopolska S.A.	Mysłowice
R.P.F. S.P.A.	Atw S.A.	Zagórz
Sandro Veronesi	Calz Polska Sp. z o.o.	Warszawa
Olsa S.P.A.	Olsa Poland Sp. z o.o.	Kostrzyn Nad Odrą
Rosa S.R.L.	Rosa Europe Sp. z o.o.	Wrocław
Finpo S.R.L.	Proma Poland Sp. z o.o.	Tychy
Sices 1958 Spa	Sices Polska Sp. z o.o.	Warszawa
Ask Industries S.P.A.	Ask Poland Sp. z o.o.	Bielsko-Biała

**Avio zostało przejęte w 2013 roku przez grupę General Electric.

Największe firmy włoskie prowadzące działalność w Polsce (c.d.)

Właściciel	Nazwa firmy	Miasto
Pirelli & C. S.P.A.	Pirelli Polska Sp. z o.o.	Warszawa
Sandro Manuli	Manuli Ekobal Sp. z o.o.	Bielany Wrocławskie
Pharmafin Spa	Berlin-Chemie Menarini Polska Sp. z o.o.	Warszawa
Saipem S.P.A.	Saipem S.P.A. S.A. Oddział w Polsce	Świnoujście
Industrie Maurizio Peruzzo	Industrie Maurizio Peruzzo Comfort Sp. z o.o.	Świdnica
Orsi Mazzucchelli S.P.A.	T & P Polska Sp. z o.o.	Żarów
Fincomp - Plastic S.P.A.	Sirmax Polska Sp. z o.o.	Kutno
Angelini Trust	Angelini Pharma Polska Sp. z o.o.	Łazy

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie bazy danych Amadeus i EMIS

Luigi Lovaglio

Prezes PEKAO SA

Polska to największa gospodarka Europy Środkowej, 38 milionów mieszkańców, duży rynek wewnętrzny, stabilna sytuacja polityczna i finansowa, wykwalifikowani i ambitni pracownicy oraz przyjazny klimat do prowadzenia biznesu dla inwestorów zagranicznych.

Atrakcyjność polskiego rynku znajduje bezpośrednie potwierdzenie w wycenach sektora bankowego. W ostatnich latach polskie banki są wyceniane z istotną premią w porównaniu do banków europejskich, czy do banków regionu EMEA.

Jednym z czynników, który przyczynił się do wzrostu PKB i który wesprze jego wzrost w najbliższych latach jest napływ funduszy unijnych – ponad 80 miliardów euro na lata 2014-2020. Polska udowodniła, że jest krajem Europy Środkowo-Wschodniej, który potrafi wykorzystywać fundusze w sposób najbardziej efektywny.

Polski rynek stwarza także atrakcyjne możliwości jeżeli chodzi o przeżywający boom sektor usług offshore, w którym Polska ma 40% udziałów całej Europy Środkowo-Wschodniej z trendem nadal rosnącym. Dobre perspektywy wykazuje sektor energetyczny, który właśnie rozpoczął wzmoczoną aktywność modernizacyjną i inwestycyjną związaną z rozbudową mocy wytwórczych, jako że 75% działających bloków energetycznych ma ponad 30 lat.

Obecnie, Polska dąży do uzupełnienia katalogu swoich przewag konkurencyjnych poprzez wspieranie i rozwój najbardziej innowacyjnych gałęzi gospodarki. Panuje powszechne przekonanie, że kraj nie może już opierać swojej konkurencyjności wyłącznie na korzystnych kosztach pracy, ponieważ korzyść ta prędko czy później zniknie. Rząd zamierza aktywnie wspierać bardziej innowacyjne gałęzie gospodarki, co pozwoli Polsce na zajęcie wyższej pozycji w łańcuchu wartości. Dobrym punktem wyjścia do wprowadzenia w życie tej strategii jest silne zaplecze akademickie.

Obecność największych firm włoskich w Polsce

	Firma	Obecność w Polsce		Firma	Obecność w Polsce
1	ENI	✓	41	SALINI IMPREGILO	✓
2	EXOR	✓	42	A MENARINI INDUSTRIE FARMACEUTICHE RIUNITE	✓
3	ASSICURAZIONI GENERALI	✓	43	BARILLA HOLDING	✓
4	ENEL	✗	44	API-ANONIMA PETROLI ITALIANA	✗
5	INTESA SANPAOLO	✓	45	IREN	✗
6	UNICREDIT	✓	46	GTECH	✓
7	GSE	✗	47	BANCA POPOLARE DI MILANO	✗
8	UNIPOL GRUPPO FINANZIARIO	✗	48	UNICOOP FIRENZE	✗
9	TELECOM ITALIA	✗	49	VERONESI HOLDING	✗
10	FINMECCANICA	✓	50	BUZZI UNICEM	✓
11	EDIZIONE	✓	51	CANOVA 2007	✗
12	POSTE VITA	✗	52	DANIELI & C.	✓
13	SARAS-RAFFINERIE SARDE	✗	53	INDESIT*	✓
14	BANCA MONTE DEI PASCHI DI SIENA	✗	54	GRIMALDI COMPAGNIA DI NAVIGAZIONE	✗
15	POSTE ITALIANE	✗	55	GRUPPO PAM	✗
16	FERROVIE DELLO STATO ITALIANE	✗	56	PERFETTI VAN MELLE	✓
17	LUXOTTICA GROUP	✓	57	ASTALDI	✓
18	PRYSMIAN	✗	58	HOLDING GRUPPO MARCHI	✗
19	BANCO POPOLARE	✓	59	INTEK GROUP	✓
20	SUPERMARKETS ITALIANI	✗	60	AURELIA	✗
21	UBI BANCA	✓	61	CREDITO EMILIANO	✗
22	TOTALERG	✗	62	COMIFAR	✗
23	PIRELLI&C	✓	63	PAC 2000 A	✗
24	CATTOLICA ASSICURAZIONI-SOCIETA CATTOLICA DI ASSICURAZIONE	✗	64	GIORGIO ARMANI	✓
25	MEDIOLANUM VITA	✗	65	FINARVEDI	✓
26	A2A	✗	66	SOCIETA REALE MUTUA DI ASSICURAZIONI	✓
27	FININVEST	✗	67	COOP ADRIATICA	✗
28	COFIDE-COMPAGNIA FINANZIARIA DE BENEDETTI	✗	68	ESPRINET	✗
29	HERA	✗	69	MOSSI & GHISOLFI	✗
30	ITALMOBILIARE	✓	70	TECHINT INDUSTRIAL CORPORATION	✗
31	MARCEGAGLIA	✓	71	TERNA - RETE ELETTRICA NAZIONALE	✗
32	BANCA POPOLARE DELL'EMILIA ROMAGNA	✗	72	MAPEI	✓
33	MEDIOBANCA-BANCA DI CREDITO FINANZIARIO	✗	73	GRUPPO UNICOMM	✗
34	FINTECNA-FINANZIARIA PER I SETTORI INDUSTRIALE E DER SERVIZI	✗	74	SOFIDEL	✓
35	FERRERO	✓	75	CALZEDONIA HOLDING	✓
36	PRADA	✗	76	DE' LONGHI	✓
37	CREMONINI	✓	77	MAIRE TECNIMONT	✗
38	SNAM	✗	78	BREMBO - FRENI BREMBO	✓
39	ACEA	✗	79	BENNET HOLDING	✗
40	ALITALIA-COMPAGNIA AEREA ITALIANA	✓	80	OTB	✗

✓ – obecna; ✗ – nieobecna

*Indesit Company należy obecnie do Whirlpool Corporation.

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie bazy danych MBRES (Mediobanca), bazy danych Amadeus i desk research

Veronica Squinzi

Mapei S.p.A., Global Development Director

W 2000 roku firma Mapei rozpoczęła swoją działalność na rynku polskim przez utworzenie firmy Mapei Polska Sp. z o.o. i z powodu dużego sukcesu otworzyła dwa zakłady produkcyjne: pierwszy w Gliwicach w 2003 roku, drugi w Barcinie w 2012 roku. Oba zakłady zbudowano w Specjalnych Strefach Ekonomicznych (tzw. SSE), gdzie instytucje i społeczności lokalne udzieliły im niezwykle profesjonalnego wsparcia.

Obecnie grupa Mapei działa w Polsce poprzez dwie inne spółki – Sopro Polska, wyspecjalizowaną w produkcji taśm klejących i innych produktów do układania płyt ceramicznych, zatrudniającą 133 pracowników; oraz Górka Cement, producenta ważnego surowca dla budownictwa, z załogą liczącą 154 pracowników.

Firma Mapei zdecydowała się na zainwestowanie na polskim rynku, ponieważ od samego początku wierzyła w potencjał tego kraju, w szczególności zaś skorzystała w ostatnich latach ze znacznego rozwoju w sektorze budowlanym – na rynku remontowym, w zakresie budowy nowych mieszkań; na rynku obiektów handlowych i coraz częściej w sektorze infrastrukturalnym. Według najnowszych danych GUS także w 2014 roku sektor budowlany w Polsce osiągnął wzrost na poziomie 3,6%.

Obecnie Mapei Polska, dzięki jakości i szerokiej gamie produktów oraz wysokiej jakości usług oferowanych klientom, stała się uznanym liderem polskiego rynku.

W panoramie europejskiej rynek polski okazał się bardzo chłonny w przyjmowaniu produktów i systemów technologicznie zaawansowanych i taki dynamizm stanowi dla przedsiębiorcy jedną z największych zachęt do prowadzenia działalności i inwestowania w danym kraju.

Dziś Mapei Polska zatrudnia 311 osób, wszystkie polskiej narodowości, które reprezentują wysoki poziom profesjonalizmu, pasji i zaangażowania w wykonywaną pracę.

Uważam, że poza innowacyjnością naszej oferty, czynnik ludzki, któremu poświęcamy dużo uwagi i troski, jest czynnikiem, który nas wyróżnia. Nasza polska załoga spełniła nasze oczekiwania co do jakości jej pracy.

Pod tym względem Polska odpowiada naszej koncepcji i wizji biznesu i dlatego pozostanie atrakcyjna dla inwestycji, które nasza grupa zamierza prowadzić na jej terytorium.

W Polsce obecnych jest 43% spośród 80 największych firm włoskich. Nieobecne podmioty to przede wszystkim firmy z branży energetycznej, paliwowej oraz finansowej i ubezpieczeniowej.

Sukcesy polskich firm we Włoszech

FM Group

FM Group Polska jest firmą kosmetyczną działającą w sektorze marketingu wielopoziomowego. Firma została założona w 2004 roku we Wrocławiu i szybko rozpoczęła globalną ekspansję.

W 2013 roku Marcin Saracen prowadzący przedsiębiorstwo FM Group Italia otrzymał w nagrodę MoneyGram Award dla najlepszego przedsiębiorcy-immigranta we Włoszech. Doceniono jego działania na rzecz wzrostu zatrudnienia, innowacji i dbałość o odpowiedzialność społeczną.

Polimex-Mostostal

Polimex-Mostostal to polska firma inżynierjno-budowlana istniejąca od 1945 roku, a od 1997 roku notowana na GPW.

W 2008 roku Polimex-Mostostal przejął grupę COIFER, w tym włoską spółkę Grande Meccanica specjalizującą się w produkcji części ze stali. Następnie polska firma zrealizowała inwestycję w Civitavecchia na nabrzeżu portowym pod Rzymem w celu zwiększenia mocy wytwórczych, tak aby rozszerzyć ofertę o produkcję wielkogabarytowych, grubościennych aparatów ciśnieniowych, wykorzystywanych głównie w przemyśle chemicznym i naftowym.

Bioton

Bioton to polskie przedsiębiorstwo zajmujące się biotechnologią – produkcją rekombinowanej insuliny ludzkiej i jej form farmaceutycznych oraz antybiotyków.

Bioton zrealizował największy do tej pory polski projekt inwestycyjny we Włoszech, którego wartość wyniosła 17 mln euro. W 2007 roku Bioton przejął dwie włoskie spółki – Pharmatex Italia i Fisiopharma.

Oknoplast

Oknoplast to polski producent stolarki otworowej. Firma działa od 21 lat, a w 2007 roku rozpoczęła działalność we Włoszech.

W ciągu kilku lat firma stała się drugim najczęściej wybieranym dostawcą okien PCV we Włoszech, będącym drugim co do wielkości, po Polsce, rynkiem zbytu dla Oknoplastu. Od 2012 roku Oknoplast pełni rolę top sponsora włoskiego klubu Inter Mediolan, jako pierwsza polska firma promująca się we włoskiej lidze piłki nożnej.

InPost

InPost to największy niezależny operator pocztowy w Polsce, działający od 2007 roku.

W 2014 roku InPost podpisał umowę z TNT na obsługę logistyczną swoich paczkomatów we Włoszech. Firma nawiązuje współpracę z kolejnymi miejscowymi podmiotami. Jej celem jest posiadanie we Włoszech 1000 paczkomatów do końca 2015 roku.

DRUTEX

DRUTEX jest producentem okien i drzwi z PVC. Sprzedaje swoje produkty na całym świecie, a jednym z jego głównych rynków eksportowych są Włochy. Firma pojawiła się na włoskim rynku w 2005 roku, a od 2012 roku znacznie zwiększa tam skalę działalności, notując 2- a nawet 3-cyfrowe wzrosty. DRUTEX posiada we Włoszech rozbudowaną sieć dystrybucji, którą tworzy kilkuset partnerów handlowych.

Z uwagi na rosnące znaczenie rynku włoskiego dla firmy, jednym z ambasadorów DRUTEX-u jest zawodnik włoskiego Juventusu Turyn i czołowy piłkarz reprezentacji Włoch – Andrea Pirlo.

Grupa Boryszew

Grupa Boryszew to polska firma o wieloletnich tradycjach. W jej skład wchodzi wiele spółek zajmujących się głównie produkcją komponentów dla sektora motoryzacyjnego, elementów metalowych czy materiałów chemicznych.

W 2010 roku Grupa Boryszew nabyła najbardziej perspektywiczne spółki włoskiej grupy Maflow – jednego z największych producentów przewodów do klimatyzacji, wspomagania kierownicy oraz aktywnego zawieszenia dla przemysłu motoryzacyjnego.

Solaris

Solaris to polski producent autobusów działający od 1996 roku i odnoszący sukcesy w całej Europie.

Pierwsze autobusy marki Solaris pojawiły się na włoskim rynku w 2004 roku. Obecnie po ulicach włoskich miast tj. Rzymu, Genui czy Neapolu jeździ ok. 400 autobusów i trolejbusów Solaris. W 2014 roku Solaris wygrał prestiżowy przetarg i dostarczył kolejne 250 autobusów do Mediolanu.

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie desk research

Polsko-włoska wymiana handlowa

Włochy są na mapie świata jednym z najważniejszych eksporterów i importerów. Także dla Polski wymiana handlowa z tym krajem ma bardzo duże znaczenie. Włochy są obecnie czwartym największym dostawcą towarów do Polski, a jednocześnie istotnym (piątym co do wielkości) odbiorcą polskich produktów.

Włochy są jednym z najważniejszych partnerów handlowych Polski – należą zarówno do najważniejszych dostawców towarów do Polski, jak i kluczowych odbiorców polskich produktów. Po trzech pierwszych latach obecności Polski w Unii Europejskiej obroty towarów między Polską a Włochami wyraźnie wzrosły. Także w czasie panującego w Europie kryzysu finansowego Polska zgłaszała stabilny popyt na włoskie produkty – od 2007 roku utrzymuje się on na poziomie powyżej 30 mld zł. Polskie saldo wymiany towarowej z Włochami pozostaje ujemne.

Polsko-włoska wymiana towarów (mld zł)

2014 – dane wstępne

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych GUS

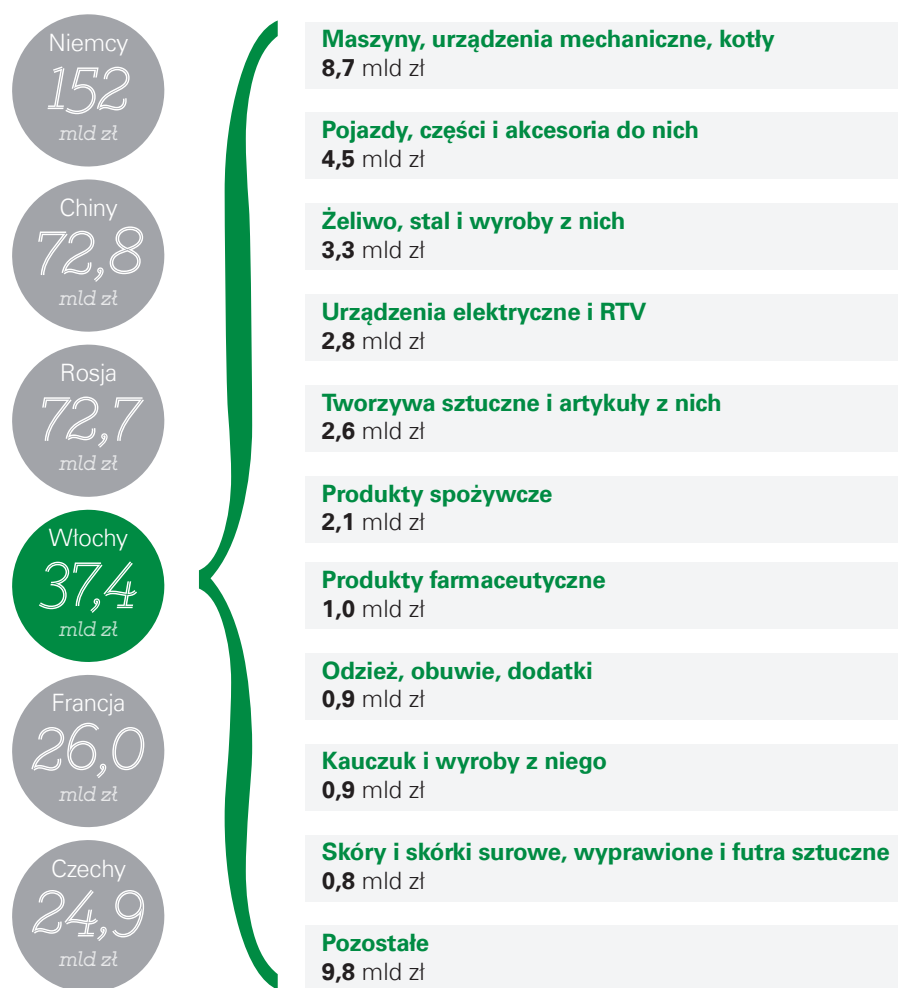
Włochy są obecnie w Polsce czwartym największym dostawcą towarów zagranicznych i drugim (po Niemczech) dostawcą z Unii Europejskiej. W 2014 roku włoski eksport do Polski przekroczył 37 mld zł.

W 2014 roku aż 23% polskiego importu z Włoch stanowiły maszyny, urządzenia mechaniczne i kotły. Polska importuje z Włoch także znaczne ilości żeliwa, tworzyw sztucznych i kauczuku.

W 2014 roku Polska zakupiła z Włoch produkty spożywcze warte ponad 2 mld zł. W tej kategorii największy udział miały owoce i orzechy (445 mln zł) oraz napoje alkoholowe, bezalkoholowe i ocet (262 mln zł).

Z Włoch importujemy także odzież, obuwie i dodatki o wartości blisko 1 mld zł. W tej kategorii Polska importuje przede wszystkim dzianą odzież i dodatki (343 mln zł) oraz obuwie (309 mln zł).

Główni dostawcy towarów do Polski (2014)

Dane wstępne
Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych GUS

Włochy są 4. co do wielkości dostawcą towarów do Polski i 5. największym odbiorcą polskich towarów.

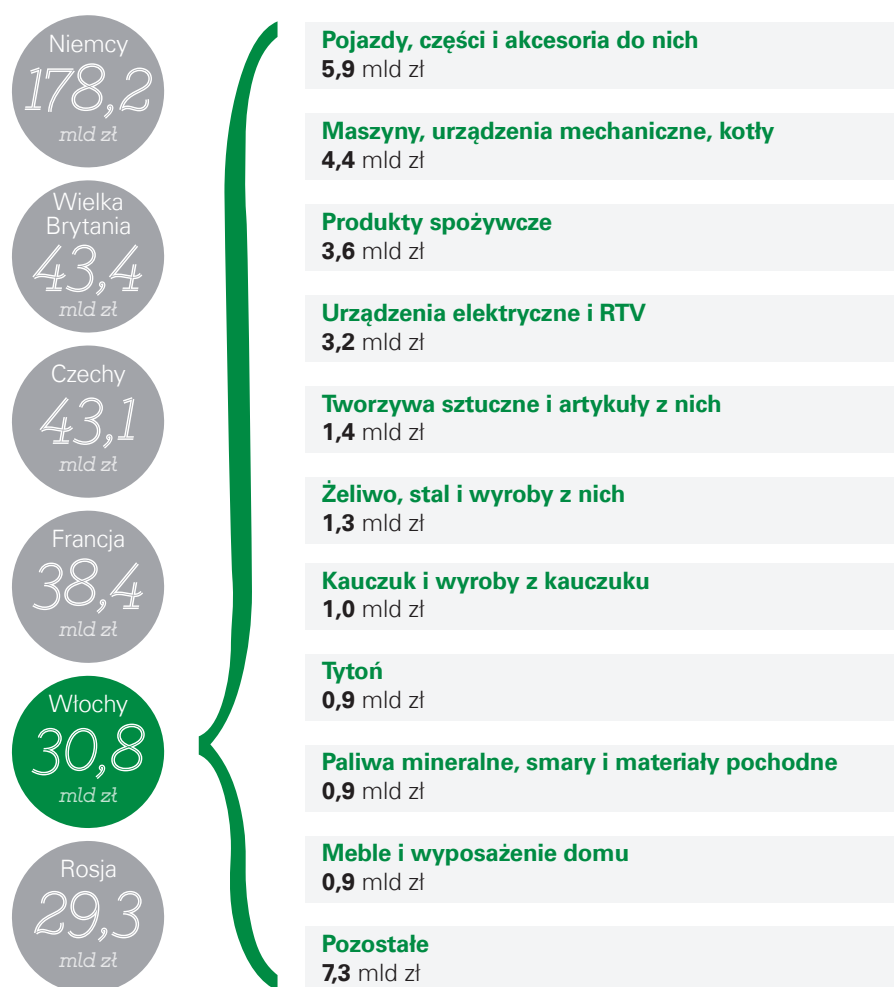

W 2014 roku Włochy były piątym co do wielkości odbiorcą polskich towarów.

Największą kategorią importowaną z Polski przez Włochy są pojazdy oraz ich części i akcesoria. W 2014 roku wartość tego segmentu dóbr wyniosła 5,9 mld zł, z czego większość (4,0 mld zł) stanowiły pojazdy.

Co ciekawe, Polska eksportuje do Włoch więcej produktów spożywczych niż ich importuje. W 2014 roku polski eksport do Włoch był wart 3,6 mld zł, z czego najwięcej stanowiły mięso i podroby (1,6 mld zł) oraz produkty mleczarskie, jaja i miód (0,7 mld zł).

Główni odbiorcy polskich towarów (2014)

Dane wstępne

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych GUS

Wymiana usług między Polską a Włochami odgrywa znacznie mniejszą rolę niż wymiana towarów. Poprzez wymianę usług między krajami rozumiane są transakcje dokonywane między podmiotami zarejestrowanymi w Polsce a tymi zarejestrowanymi we Włoszech. W 2013 roku firmy polskie nabyły od spółek włoskich usługi warte 4,6 mld zł, a dostarczyły usługi o wartości 2,9 mld zł.

Polskie firmy świadczyły włoskim podmiotom przede wszystkim usługi transportu samochodowego (987 mln zł), usługi uszlachetniania* (259 mln zł) oraz usługi architektoniczne, inżynieryjne i techniczne (188 mln zł).

Włoskie firmy z kolei świadczyły polskim partnerom biznesowym usługi przede wszystkim w zakresie podróży (1259 mln zł), usług prawnych, księgowych i doradczych (535 mln zł) oraz transportu samochodowego (508 mln zł).

Usługi nabyte przez firmy polskie ze strony firm włoskich (2013)

Usługi dostarczone firmom włoskim przez firmy polskie (2013)

*Usługi produkcyjne (m.in. usługi przetwarzania, montażu, pakowania i etykietowania), które są wykonywane przez podmiot otrzymujący zapłatę od właściciela materiałów/towarów

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych GUS

Luigi Lovaglio

Prezes PEKAO SA

Handel polsko-włoski rozwija się dobrze. Roczne obroty przekraczają ponad 15 miliardów euro. Włochy są czwartym partnerem zagranicznym Polski. Główne gałęzie eksportu z Polski do Włoch to sektor samochodowy oraz spożywczy. W przypadku tego ostatniego, eksport rozwija się bardzo dynamicznie, o ponad 20 proc. rocznie. Oczekuje się również wzrostu udziału sektorów drzewnego, chemicznego i gumowego.

Włochy zajmują 6 pozycję wśród największych inwestorów w Polsce. Włoskie inwestycje skupione są w dwóch sektorach: w przemyśle (przede wszystkim samochodowym, AGD, celulozowo- papierniczym, spożywczym) oraz w usługach finansowych. Wartość włoskich inwestycji w Polsce wynosi ponad 9 miliardów euro. Ponad 1300 firm w kraju to firmy z kapitałem włoskim. Włochy są jednym z inwestorów najdłużej obecnych na polskim rynku, jako że Fiat rozpoczął działalność w Polsce ponad 25 lat temu, a Unicredit postanowił zainwestować tu 16 lat temu nabywając Bank Pekao, dziś pierwszą firmę w kraju pod względem kapitalizacji rynkowej. Na polskim rynku są obecne także inne ważne włoskie firmy, a w ostatnich latach obserwujemy nową falę włoskich inwestorów zaangażowanych w ważne projekty, przede wszystkim w sektorze budowlanym, energii przemysłowej i energii odnawialnej.

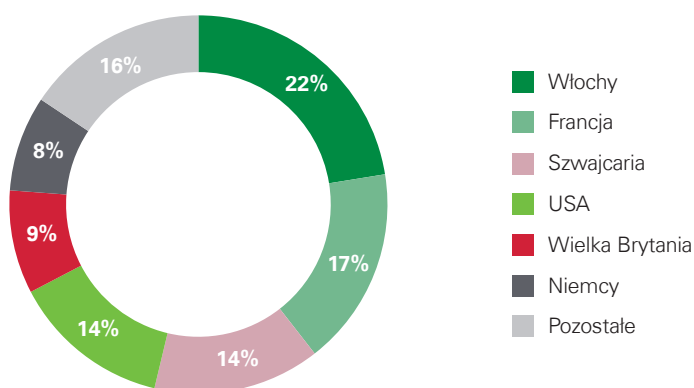
Jako lider w bankowości korporacyjnej, Bank Pekao jest bardzo aktywny we wspieraniu internacjonalizacji zarówno włoskich jak i polskich firm. Tak zwany Italian Desk, którego zadaniem jest wsparcie wymiany bilateralnej pomiędzy Polską a Włochami, zapewnia włoskim inwestorom usługi doradcze, finansowe i każdy rodzaj wsparcia konieczny do rozwoju ich działalności w Polsce. Wszystko w języku włoskim. Nasza pozycja rynkowa daje niepowtarzalne możliwości firmom włoskim, które planują prowadzenie biznesu w Polsce.

Włochy jako eksporter dóbr luksusowych

Włosi są znani na świecie z wytwarzania najwyższej jakości produktów. To z Włoch pochodzą luksusowe marki odzieży i dodatków czy perfum, ale także samochodów oraz mebli. Nie jest więc zaskoczeniem, że spośród obecnych w Polsce globalnych marek luksusowych najczęściej (22%) ma właśnie pochodzenie włoskie.

Większość luksusowych marek włoskich z segmentu odzieży i dodatków dostępna jest w Polsce w sklepach multibrandowych, tj. sprzedających różne marki. Jednak niektóre włoskie marki luksusowe z tego segmentu zdecydowały się prowadzić w Polsce działalność pod własnym szyldem. Obecnie zdecydowanie najwięcej salonów monobrandowych posiada w Polsce MaxMara.

Pochodzenie obecnych w Polsce marek luksusowych (2014)

Nie uwzględniono kanału internetowego.

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce

Włoskie marki luksusowe z segmentu odzieży i dodatków posiadające w Polsce salony monobrandowe

Marka	Liczba salonów monobrandowych	Miasto
MaxMara	15	Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Gdynia, Katowice, Kraków, Łódź, Poznań, Szczecin, Warszawa, Wrocław
Armani	3	Warszawa, Wrocław
Marina Rinaldi	3	Katowice, Kraków, Warszawa
Bottega Veneta	1	Warszawa
Gucci	1	Warszawa

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie desk research

Włoskie samochody luksusowe z roku na rok cieszą się w Polsce coraz większą popularnością. W Polsce działalność prowadzą oficjalne salony włoskich marek samochodów luksusowych – Maserati, Ferrari i Lamborghini. W ostatnich latach widoczny był wyraźny wzrost liczby rejestracji każdej ze wspomnianych marek. W 2014 roku zarejestrowano w Polsce aż 64 samochody luksusowe włoskich marek, co stanowiło 68% liczby rejestracji aut luksusowych ogółem. Co więcej, w 2014 roku to Maserati było najczęściej rejestrowaną w Polsce marką samochodu luksusowego (37 rejestracji).

Rejestracje samochodów włoskich marek luksusowych w Polsce

Marka	2012	2013	2014	2014 vs 2013
Maserati	2	17	37	+118%
Ferrari	11	15	22	+47%
Lamborghini	1	1	5	+400%
Razem marki włoskie	14	33	64	+94%
Udział rejestracji marek włoskich w rejestracjach aut luksusowych ogółem	42%	53%	68%	+15 p.p.

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych PZPM/CEP

68% rejestracji samochodów luksusowych w Polsce w 2014 roku stanowiły marki włoskie.

Polska oczami włoskich inwestorów

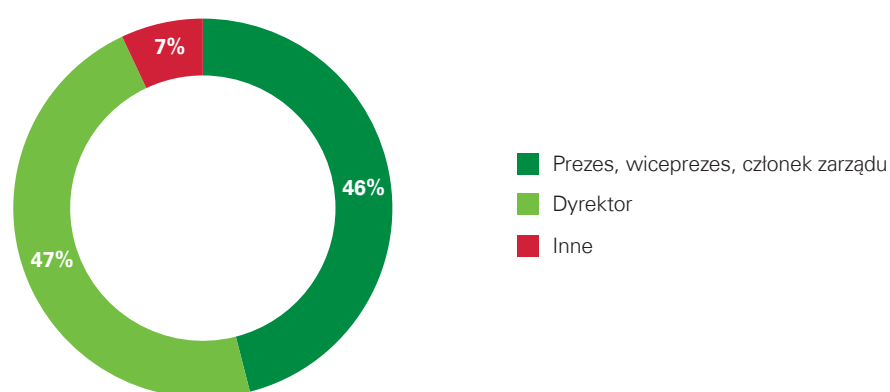
O badaniu

Badanie zostało przeprowadzone metodą wywiadów telefonicznych oraz ankiet na grupie 97 włoskich inwestorów, którzy odpowiadali za 22% rynku firm włoskich w Polsce pod względem zatrudnienia. Badanie przeprowadzono w lutym i marcu 2015 roku. W badaniu udział wzięli przedstawiciele firm z kapitałem włoskim, które prowadzą działalność w Polsce.

Badaniem zostali objęci przedstawiciele najwyższej kadry kierowniczej. Blisko połowę respondentów stanowili prezesi, wiceprezesi i członkowie zarządu firm włoskich. Mniej niż jedną dziesiątą stanowiły osoby na innych stanowiskach, m.in. prokurentów i doradców zarządu.

Znaczącą większość badanych podmiotów stanowiły przedsiębiorstwa z bezpośrednim udziałem kapitału włoskiego. Aż 69% próby stanowili przedstawiciele firm ze 100% udziałem kapitału włoskiego, a ponad jedną piątą przedsiębiorstwa z przewagą kapitału włoskiego. Firmy posiadające pośredni udział kapitału włoskiego lub powiązane z Włochami jedynie historycznie stanowiły mniej niż 10% respondentów.

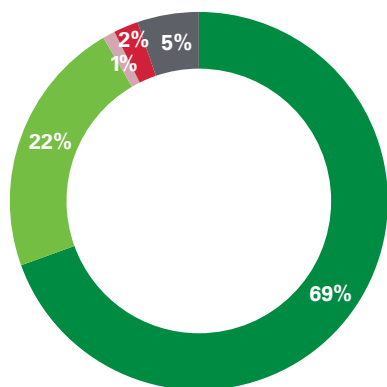
Stanowisko respondenta

Źródło: KPMG w Polsce

Stopień powiązania z włoskim kapitałem

- Bezpośredni 100% udział kapitału włoskiego
- Bezpośredni większościowy udział kapitału włoskiego
- Bezpośredni mniejszościowy udział kapitału włoskiego
- Pośredni udział kapitału włoskiego
- Brak bezpośredniego / pośredniego udziału kapitału włoskiego, jedynie historyczne powiązania z Włochami

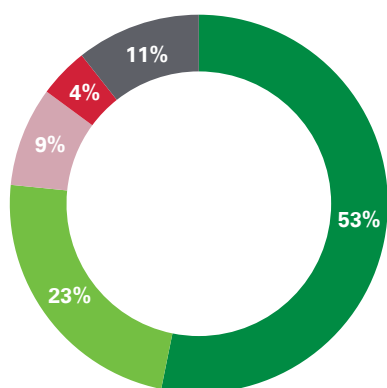
Źródło: KPMG w Polsce

Blisko połowę badanej próby stanowiły przedsiębiorstwa małe pod względem zatrudnienia, czyli posiadające do 49 pracowników. Z kolei duże przedsiębiorstwa, zatrudniające w Polsce ponad 250 osób, stanowiły blisko jedną czwartą badanych firm. Pod względem łącznego zatrudnienia w Polsce badane przedsiębiorstwa stanowiły ok. 22% wszystkich firm włoskich prowadzących działalność w naszym kraju.

Badane firmy zatrudniają w swoich polskich oddziałach obywateli włoskich, jednak głównie na najwyższych stanowiskach kierowniczych. Wśród firm respondentów Włosi stanowili średnio 45% członków rad nadzorczych, 12% kadry kierowniczej i tylko 1% specjalistów i pracowników fizycznych.

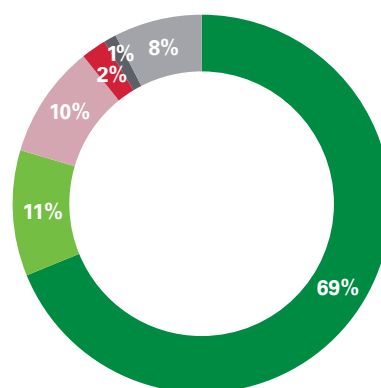
Jeśli chodzi o przychody, w próbie dominowały firmy o rocznym przychodzie skonsolidowanym do 49 mln zł (69%).

Wielkość zatrudnienia

- Do 49
- 50-249
- 250-499
- 500-1000
- Ponad 1000

Wielkość skonsolidowanych przychodów

- Do 49 mln zł
- 50-100 mln zł
- 101-200 mln zł
- 201-300 mln zł
- 301-400 mln zł
- Ponad 400 mln zł

Źródło: KPMG w Polsce

Działalność na polskim rynku

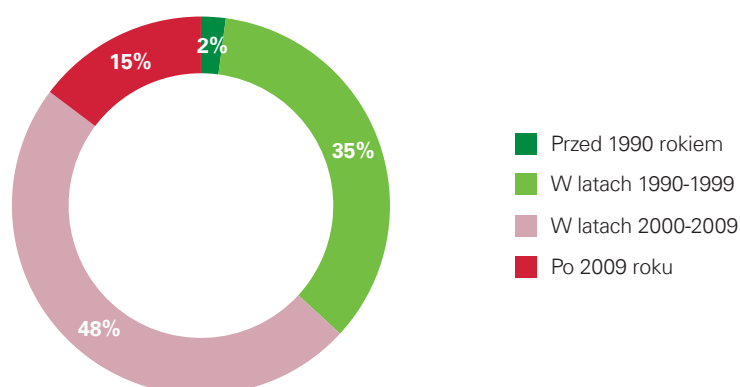
Większość badanych włoskich podmiotów rozpoczęło działalność w Polsce poprzez otwarcie nowego zakładu produkcyjnego lub biura. Ponad połowa zdecydowała się w późniejszym etapie na reinwestycję w Polsce, czyli ponowne zaangażowanie kapitału. Aż trzech na czterech badanych inwestorów ocenia zwrot ze wszystkich swoich inwestycji w Polsce jako pozytywny lub bardzo pozytywny.

Firmy włoskie zaczęły pojawiać się na polskim rynku już w latach 90. XX wieku. Jednak większość (63%) badanych przedsiębiorstw zdecydowała się na rozpoczęcie działalności w Polsce dopiero po roku 2000, z czego najwięcej po wejściu Polski do Unii Europejskiej.

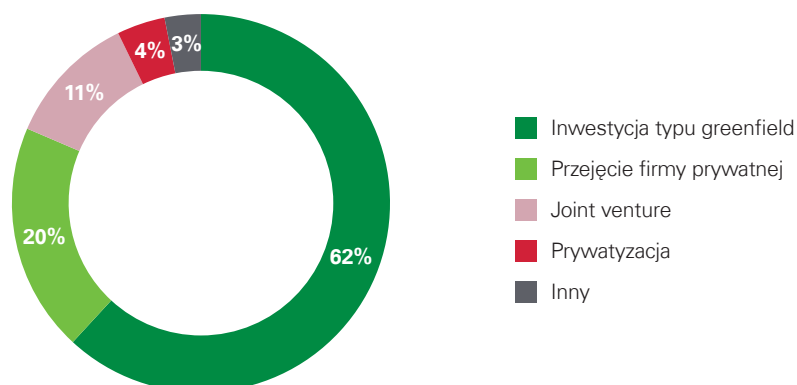
Co więcej, blisko jedna trzecia badanych przed wejściem na polski rynek prowadziła już działalność w regionie Europy Środkowo-Wschodniej.

Większość badanych firm włoskich rozpoczęło działalność w Polsce poprzez inwestycję typu greenfield, czyli otwarcie nowego zakładu produkcyjnego lub biura. Jedna na pięć firm weszła na polski rynek poprzez przejęcie innego przedsiębiorstwa, a 11% – poprzez joint venture.

Rok wejścia firmy na polski rynek

Sposób wejścia firmy na polski rynek

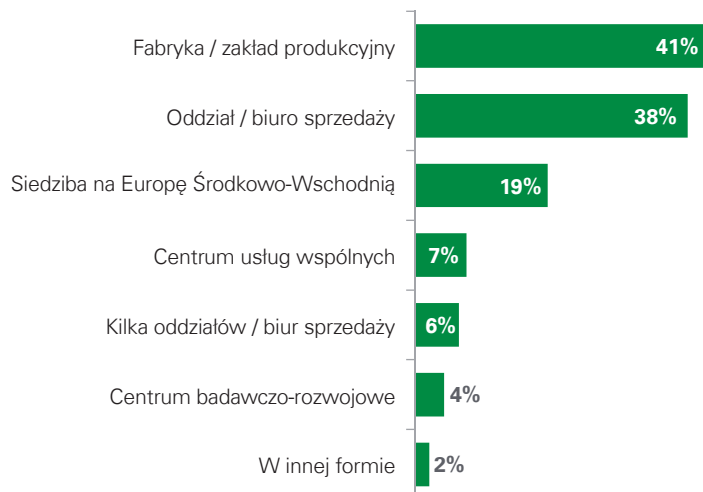
Źródło: KPMG w Polsce

32% włoskich firm było obecnych w innych krajach Europy Środkowo-Wschodniej (najczęściej w Czechach, Słowacji i Rumunii) zanim rozpoczęło działalność w Polsce.

Blisko jedna na pięć badanych firm włoskich posiada obecnie w Polsce siedzibę na Europie Środkowo-Wschodnią. Mniej niż połowa przedsiębiorstw respondentów (41%) posiada w kraju fabrykę lub zakład produkcyjny. Podobny odsetek otworzył w kraju jedynie biuro sprzedaży. Nieznaczna część włoskich podmiotów posiada w Polsce centrum usług wspólnych lub centrum badawczo-rozwojowe.

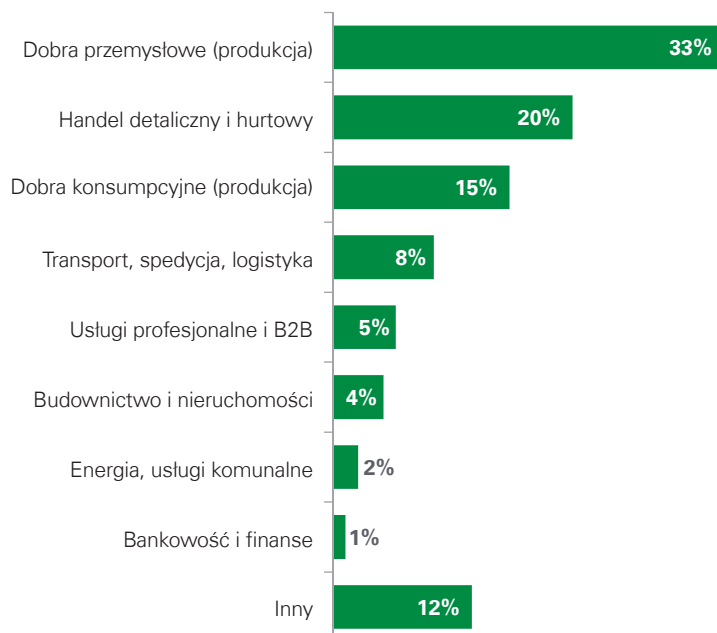
Forma obecności firmy w Polsce

Źródło: KPMG w Polsce

Głównym sektorem największej części badanych firm jest przetwórstwo przemysłowe – jedna trzecia przedsiębiorstw zajmuje się produkcją przemysłową, a kolejne 15% – produkcją dóbr konsumpcyjnych. Co piąta badana firma prowadzi działalność w branży handlu detalicznego lub hurtowego.

Główny sektor działalności

Źródło: KPMG w Polsce

Ponad połowa badanych przedstawicieli włoskich przedsiębiorstw dokonała w Polsce reinwestycji, czyli ponownej inwestycji po pierwotnym zaangażowaniu kapitału.

Zdecydowanie najczęściej reinwestycje firm respondentów polegały na zwiększaniu mocy produkcyjnych. Ponad jedna trzecia reinwestujących zdecydowała się na otwarcie nowego zakładu produkcyjnego, a 22% – nowego biura sprzedaży lub oddziału.

Większość badanych inwestorów jest zdecydowanie zadowolona z wyników swoich inwestycji. Aż trzech na czterech respondentów ocenia zwrot ze wszystkich swoich inwestycji w Polsce jako bardzo pozytywny lub pozytywny. Jedynie 3% ocenia zwrot z inwestycji negatywnie, a żaden z respondentów nie ocenił go zdecydowanie negatywnie.

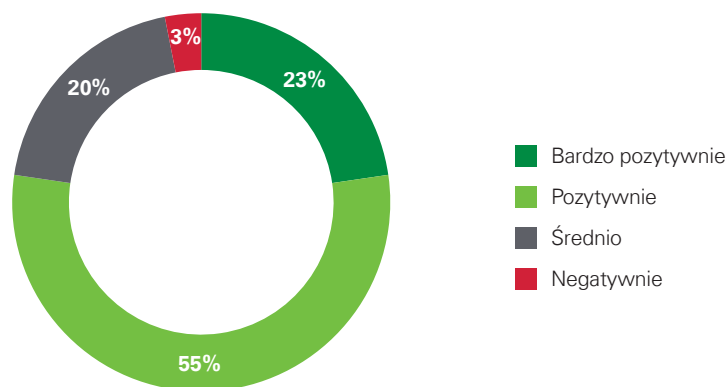
Reinwestycje dokonywane przez firmy włoskie w Polsce

Pokazano odpowiedzi firm, które dokonywały w Polsce reinwestycji.

57% włoskich firm dokonywało w Polsce reinwestycji (ponownej inwestycji po pierwotnym zaangażowaniu kapitału).

Ocena zwrotu ze wszystkich inwestycji inwestorów włoskich w Polsce

Źródło: KPMG w Polsce

78% przedstawicieli włoskich firm pozytywnie lub bardzo pozytywnie ocenia zwrot ze swoich inwestycji w Polsce.

dr Henryka Bochniarz

Prezydent Konfederacji Lewiatan, Wiceprezydent BUSINESSEUROPE,
członkini Rady Nadzorczej FCA Poland SA oraz Rady Dyrektorów UniCredit

Dla mnie jako osoby od 25 lat zaangażowanej w zmiany gospodarcze i społeczne, rewolucja jaka dokonała się w polskiej gospodarce jest niezwykła. Z kraju zacofanego pod każdym względem, z centralnie sterowaną gospodarką, Polska stała się – nie boję się użyć tego słowa – tygrysem Europy. Jako jedyny kraj w Unii Europejskiej nie doświadczyła po kryzysie finansowym 2008 r. spadku PKB, a skumulowany wzrost od 2008 r. to 25%. To świadczy o stabilności i różnorodności czynników wzrostu – inwestycji, konsumpcji i eksportu. Coraz więcej firm inwestuje w innowacje i nowoczesne technologie – a to oznacza, że polskie firmy w większym niż wcześniej stopniu opierają swoją pozycję konkurencyjną na jakości produktów i usług. Wskaźnik PMI wśród przedsiębiorców utrzymuje się na wysokim poziomie i zdaniem analityków rynku jest to tendencja stała. Firmy zwiększają produkcję, rosną zamówienia, a dzięki temu rośnie także zatrudnienie. Dlatego do zalet polskiej gospodarki dochodzi poprawiająca się od dwóch lat sytuacja na rynku pracy – wg Eurostat stopa bezrobocia jest niższa niż średnia UE i wynosi 8%. Boom edukacyjny ostatnich 20 lat spowodował, że jakość kadry pracowniczej jest bardzo wysoka, chociaż z drugiej strony brakuje – ze względu na kryzys szkolnictwa zawodowego – specjalistów. Ale ostatnie lata przynoszą zmiany także w tym obszarze. Stabilny system finansowy i bankowy powodują, że gospodarka spokojnie reaguje na perturbacje zewnętrzne. Zaletą i dodatkowym czynnikiem wzrostu jest dostępność dla firm – zarówno krajowych, jak i inwestorów zagranicznych – funduszy europejskich, które wspierają modernizację gospodarki i stanowią lewar, który pozwoli utrzymać wysoką dynamikę wzrostu w perspektywie kolejnych 5 i 10 lat. Dla inwestorów zagranicznych dostępne są działające we wszystkich regionach dobrze zarządzane specjalne strefy ekonomiczne, a poprawiający się szybko stan infrastruktury – telekomunikacyjnej, drogowej, kolejowej, lotniczej – powoduje, że Polska jest w mojej ocenie jednym z najlepszych miejsc do inwestowania w tej części Europy i świata.

Daniela Bonzanini

Head of Banca IFIS International and IFIS Finance Managing Director

Decyzja o rozpoczęciu działań biznesowych w Polsce została podjęta 9 lat temu, na początku roku 2006 – wówczas rynek faktoringu był mało rozwinięty i liczba podmiotów była ograniczona, mimo że perspektywy rozwoju branży były bardzo pozytywne. Szczególnie dobra koniunktura była w sektorze motoryzacyjnym, który w początkowej fazie stanowił nasz punkt odniesienia.

Początkowo nasz bank utrzymywał relacje handlowe z firmami przemysłowymi działającymi pośrednio lub bezpośrednio na rynku polskim; na rynku tym działała już znaczna liczba firm włoskich, które przysły tu w ślad za wielkimi przedsiębiorstwami przenoszącymi część produkcji do Polski. Poza tym, dostrzeżliśmy pewne możliwości rozwoju faktoringu krajowego w zastosowaniu do sektorów innych niż samochodowy. Czynniki te razem wzięte tworzyły sytuację, która pozwalała nam na rozwijanie naszej działalności na terytorium Polski – małe i średnie lokalne przedsiębiorstwa miały trudności z dostępem do kredytu, na co odpowiedzią może być Banca IFIS, która za pośrednictwem swej spółki zależnej, IFIS Finance z siedzibą w Warszawie, może dostarczyć rozwiązań w stale zmieniającej się sytuacji.

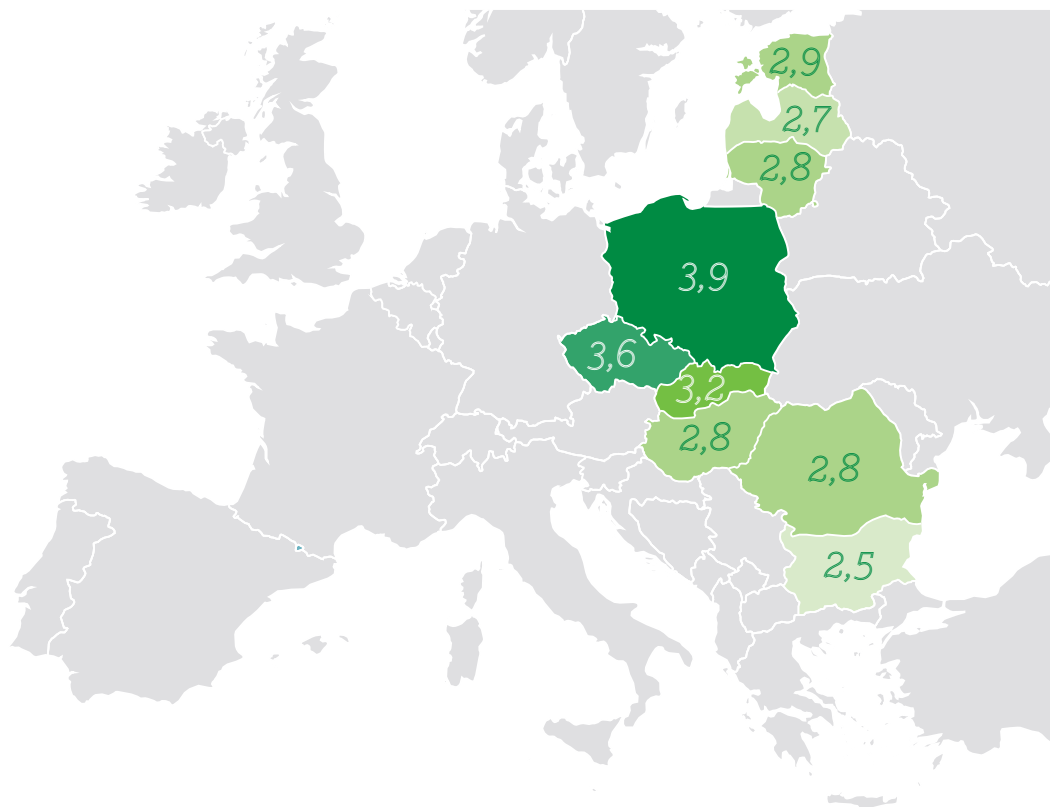
Z naszych obserwacji wynika, że mamy obecnie do czynienia z gospodarką o ogromnym potencjale, która stale się rozwija. W ciągu ostatnich miesięcy IFIS Finance otworzył aż trzy nowe filie, które dołączają do dwóch już istniejących siedzib zatrudniających 19 osób. Dzięki naszej strukturze i solidności Banku możemy oferować kredyty handlowe typu "domestic" i eksportowe oferując produkty dostosowane do potrzeb naszych klientów poprzez paletę zróżnicowanych produktów, które odpowiadają różnym wymaganiom naszej klienteli.

Atrakcyjność inwestycyjna Polski

Włoscy inwestorzy wysoko oceniają zarówno atrakcyjność inwestycyjną Polski, jak i dotychczasową współpracę z Polakami. Większość z nich poleciłaby Polskę jako miejsce docelowe inwestycji innym zagranicznym firmom. Jednak zdaniem badanych, aby dalej zwiększać atrakcyjność polskiego rynku, konieczna będzie modernizacja infrastruktury, zmniejszenie biurokracji, a także uproszczenie kwestii podatkowych i prawnych.

W opinii włoskich inwestorów Polska jest najatrakcyjniejszym krajem docelowym inwestycji w regionie Europy Środkowo-Wschodniej. Trochę niżej oceniana jest atrakcyjność południowych sąsiadów Polski – Czech oraz Słowacji.

Atrakcyjność inwestycyjna wybranych krajów Europy Środkowo-Wschodniej zdaniem włoskich inwestorów

Pokazano średnią ważoną dla krajów; 1 – bardzo nieatrakcyjny, 5 – bardzo atrakcyjny

Źródło: KPMG w Polsce

98% włoskich inwestorów pozytywnie ocenia ostatnie 20 lat współpracy gospodarczej i biznesowej Włoch i Polski.

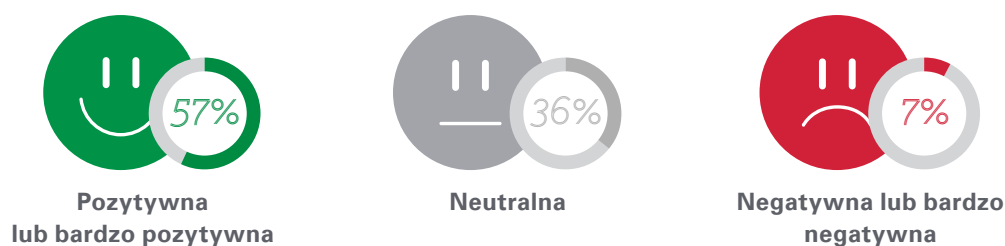

Większość badanych inwestorów pozytywnie ocenia ostatnie 20 lat współpracy między Polską a Włochami. Respondenci wskazywali na wzajemną otwartość Włochów i Polaków, która pozwala na utrzymywanie dobrych relacji biznesowych i zwiększanie zakresu kooperacji. Potwierdzeniem udanej współpracy jest deklaracja aż 94% badanych, że poleciliby Polskę jako docelowy kraj inwestycji tym firmom zagranicznym, które są tutaj jeszcze nieobecne.

Zdecydowanie gorzej oceniana jest natomiast łatwość prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Co prawda większość badanych ocenia ją pozytywnie lub bardzo pozytywnie, jednak 7% jest z niej wyraźnie niezadowolona.

94% włoskich inwestorów poleciliby Polskę jako atrakcyjne miejsce inwestycji firmom zagranicznym, które nie są tu jeszcze obecne.

Ocena łatwości prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce

Źródło: KPMG w Polsce

Silvio Brignone

CEO, BITRON POLAND

Obecnie Polska jest z pewnością atrakcyjnym krajem dla inwestorów. Jest to pochodną wielu przyczyn różnych w zależności do sektora działalności. W przypadku firmy Bitron są to głównie: idealne położenie sprzyjające niewątpliwiej redukcji kosztów transportu i uproszczeniu kwestii logistyki oraz obecność licznych korporacji, które produkują na miejscu dobra konsumpcyjne. Największe podmioty działające w sektorze AGD to – Bosch, Whirlpool, Electrolux, Samsung, Indesit i inni. Opłacalność inwestycji wynika z faktu, że kraj ten należy do grupy krajów niskokosztowych, zarówno pod względem kosztów pracy jak i produkcji, które znajdują się zdecydowanie poniżej poziomu krajów zachodnioeuropejskich.

dr Alessandro Slama

Regional Director CEE, Angelini

Firma Angelini powstała w Polsce w 2004 roku, poprzez przejęcie lokalnej spółki Medagro, której nazwa została zmieniona na Angelini Pharma Polska. W tym czasie firma Angelini Farmaceutica inwestowała w Polsce z wielkim sukcesem, przejmując nowe produkty, zatrudniając nowych pracowników do działu sprzedaży i administracji, inwestując w reklamę oraz technologię. Atrakcyjność ciągle rozwijającego się rynku oraz obecność fachowego personelu sprzyjały rozwojowi firmy Angelini i jej długoterminowej obecności w Polsce, zarówno w sektorze innowacyjnych produktów wydawanych na receptę jak również leków ogólnodostępnych.

Sergio Della Canonica

Co General Manager for Finance & Administration Depts., Sirap Group

Grupa Sirap rozpoczęła swoją działalność produkcyjną w Polsce pod koniec 2006 roku, poprzez przejście włoskiej spółki, która już kontrolowała filię polską.

Od samego początku wykorzystaliśmy możliwości rozwojowe, jakie ten kraj oferował i do dziś oferuje. Z upływem lat zainwestowaliśmy, budując od razu nowoczesny zakład produkcyjny poza Poznaniem, do którego się przeprowadziliśmy w 2010 roku – potrzebny i bardziej odpowiadający wymaganiom rozwoju firmy w ciągu minionych 5 lat.

Dzisiaj nasza polska spółka zależna, która liczy 290 pracowników, należy do najbardziej dynamicznych i prężnych przedsiębiorstw z Grupy Sirap.

Rozwój możliwy był też dzięki poprawie jakości infrastruktury w ciągu ostatnich lat; dotyczy to zwłaszcza regionu, w którym znajduje się nasz zakład (Poznań). W związku z organizacją piłkarskich rozgrywek w 2012 roku powiększono lotnisko i rozbudowano drogi dojazdowe oraz sieć autostrad. Trudno mi ocenić ogólny stan infrastruktury na pozostałym obszarze kraju.

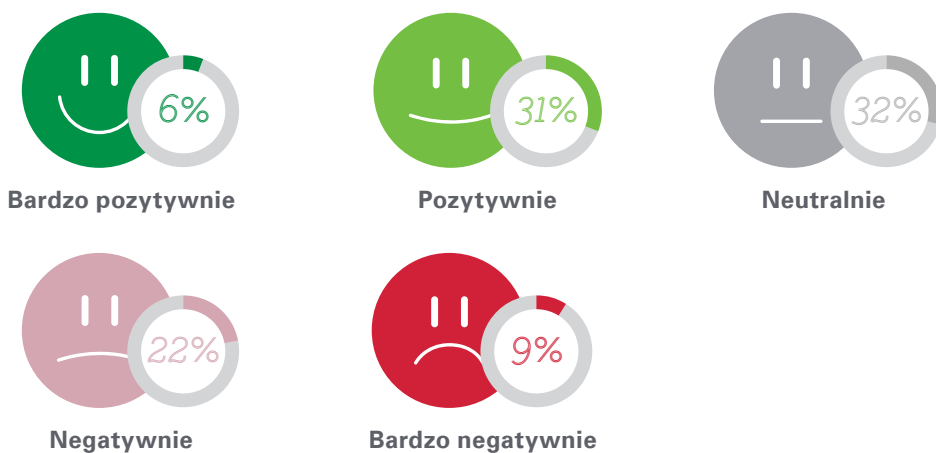
Rozwój naszej spółki zależnej, Inline Poland, był możliwy także dzięki profesjonalizmowi i przygotowaniu merytorycznemu polskich pracowników. Jeśli chodzi o kierownictwo wysokiego i średniego szczebla, znaleźliśmy lub zatrudniliśmy bardzo dobrych profesjonalistów, którzy umieją wykonywać swoją pracę samodzielnie i solidnie.

Sytuacja kraju w ostatnich latach także ułatwiła nasz rozwój – kryzys miał tu mniejsze skutki niż w innych krajach Europy Wschodniej i Zachodniej, miejscowa waluta nie była przedmiotem poważnej dewaluacji w stosunku do euro, jak miało to miejsce w przypadku innych wschodnioeuropejskich walut.

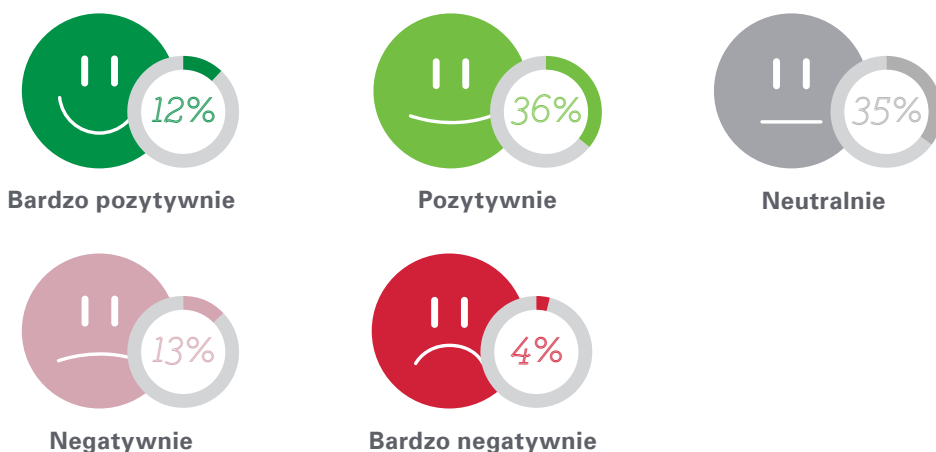
Z wyżej wymienionych powodów i na podstawie naszego bezpośredniego doświadczenia, uważam Polskę za kraj atrakcyjny dla potencjalnych inwestorów.

Ocena wpływu potencjalnego przyjęcia euro przez Polskę

Wpływ na atrakcyjność inwestycyjną Polski

Wpływ na działalność firmy respondenta

Źródło: KPMG w Polsce

W opinii zdecydowanej większości badanych inwestorów przyjęcie euro przez Polskę będzie miało wpływ zarówno na atrakcyjność inwestycyjną kraju, jak i na działalność samych firm, jednak zdania co do kierunku tego wpływu są podzielone.

W opinii blisko jednej trzeciej respondentów (31%) przyjęcie euro zmniejszy atrakcyjność inwestycyjną Polski, a niewiele większa część badanych (37%) uważa, że wpływ przyjęcia europejskiej waluty będzie pozytywny lub bardzo pozytywny.

Przedstawiciele włoskich inwestorów bardziej optymistycznie oceniają natomiast wpływ przyjęcia euro na ich działalność biznesową. Prawie połowa (48%) uważa, że efekt przyjęcia wspólnej waluty będzie pozytywny lub bardzo pozytywny, podczas gdy 17% jest przeciwnego zdania.

Dariusz Socha

Branch Manager, versalis international S.A. Oddział w Polsce

Firma versalis international S.A. Oddział w Polsce (ex. Polimeri Europa Polska Sp. z o.o.) kontynuując swoją działalność handlową od 1996 roku może jednoznacznie stwierdzić, iż lokalizacja biura w Warszawie była decyzją słuszną. Gospodarka polska utrzymując tendencję wzrostową, w ostatnich latach dodatkowo ukierunkowaną na innowacyjność, dokonała transformacji, przyczyniając się do wzrostu stopy życiowej w Polsce. Nowe standardy produkcji wymusiły stosowanie bardziej innowacyjnych produktów, których dostawcą jest firma versalis. Wprowadzenie nowych technologii wiązało się z nowymi inwestycjami w dużej części współfinansowanymi poprzez fundusze unijne, których zastosowanie nie byłoby możliwe bez dobrze wykształconej kadry pracowniczej. Dostępność coraz lepszej infrastruktury będzie stymulować napływ kolejnych inwestycji, jednak tempo ich realizacji w dużej mierze będzie uzależnione od przejrzystości systemu podatkowo-prawnego w Polsce. Aktualny skomplikowany system podatkowo-prawny w powiązaniu z jednymi z wyższych kosztów pracy w Europie Środkowo-Wschodniej stanowi wciąż dużą barierę dla napływu inwestycji zagranicznych. Wprowadzenie nowej bardziej przejrzystej ordynacji podatkowej w sposób znaczący mogłoby zmienić ten stan rzeczy, a dalsza informatyzacja urzędów państwowych pozwoliłaby zaoszczędzić czas pracodawców, którzy mogliby się w głównej mierze koncentrować na rozwoju prowadzonej działalności biznesowej, przyczyniając się do wzrostu zatrudnienia w Polsce.

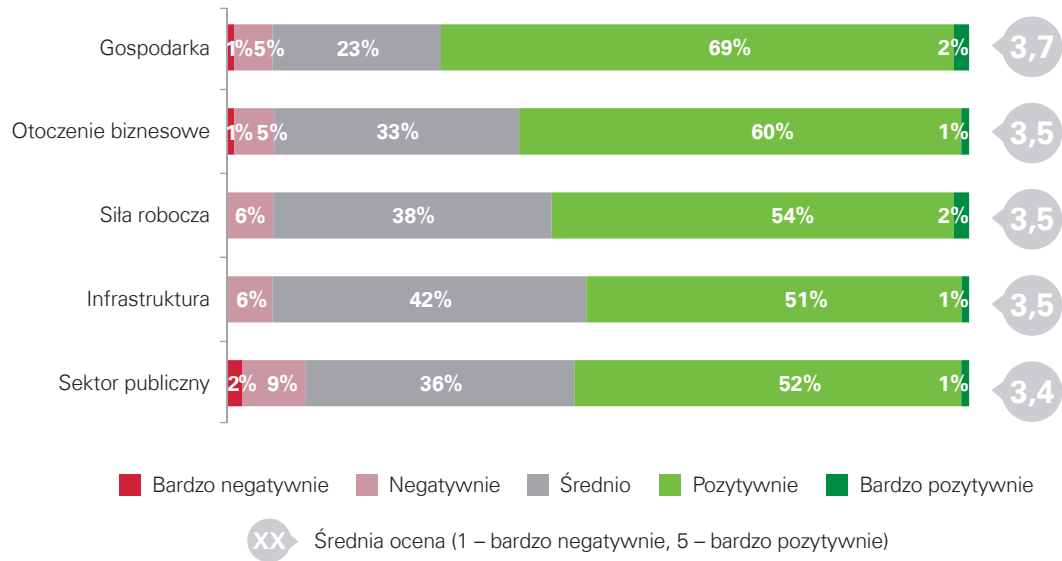

Simone Grasso

Dyrektor Generalny, Sistema Poland, SPM, BCUBE Transport

Na dzień dzisiejszy oceniam Polskę jako jeden z najbardziej wartościowych krajów do prowadzenia inwestycji, ze względu na warunki zarówno geograficzne jak i strukturalne – wykształcenie, jakość i koszt siły roboczej i koszty energii. Polska ma ustawodawstwo, które sprzyja zatrudnianiu, a także umiarkowane podatki. Sądownictwo jest efektywne i skuteczne i nigdy nie spotkaliśmy z żadną korupcją ze strony władz. Uważam więc Polskę za kraj, gdzie nadal warto inwestować.

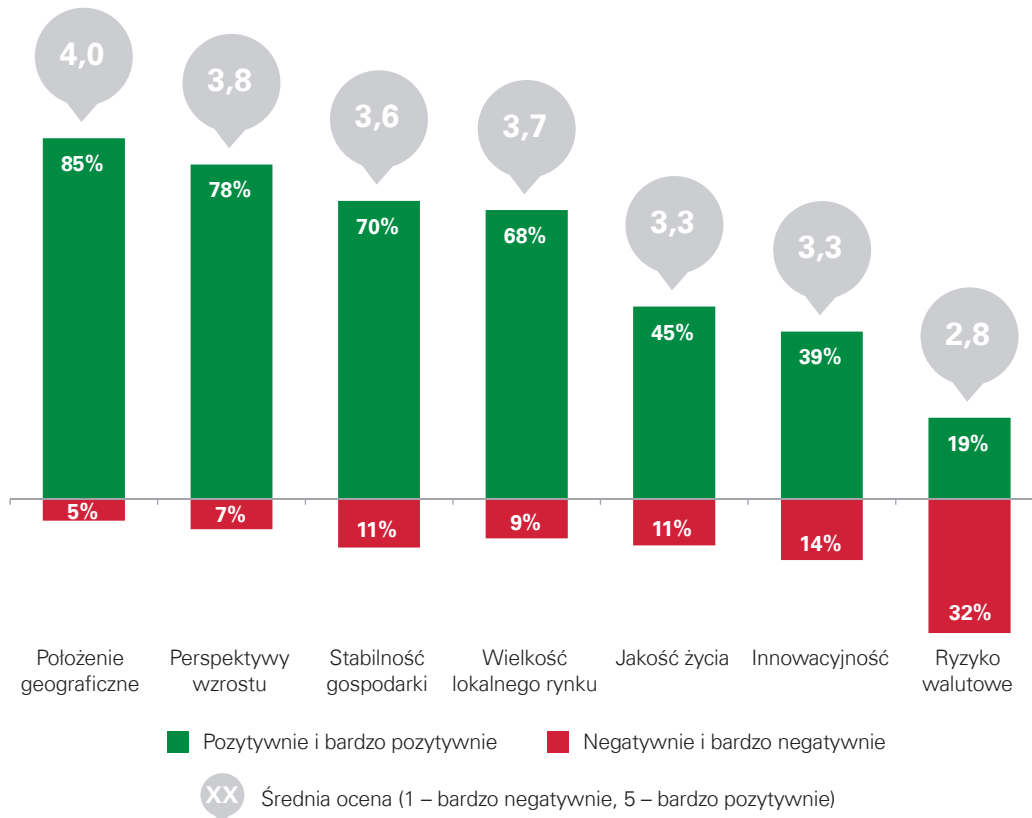
Ocena atrakcyjności poszczególnych obszarów Polski

Źródło: KPMG w Polsce

Poszczególne aspekty polskiej atrakcyjności inwestycyjnej zostały ocenione dość podobnie. Spośród badanych obszarów najlepiej oceniono gospodarkę kraju, najstąbiej zaś sektor publiczny.

Ocena atrakcyjności poszczególnych aspektów polskiej gospodarki

Źródło: KPMG w Polsce

W obszarze polskiej gospodarki najlepiej ocenione zostało położenie geograficzne kraju – aż 85% badanych ocenia je jako bardzo pozytywne lub pozytywne. W opinii inwestorów optymistyczne są także perspektywy wzrostu polskiej gospodarki oraz jej stabilność. Najbardziej oceniono natomiast ryzyko walutowe – aż jeden na trzech badanych postrzega je negatywnie lub bardzo negatywnie.

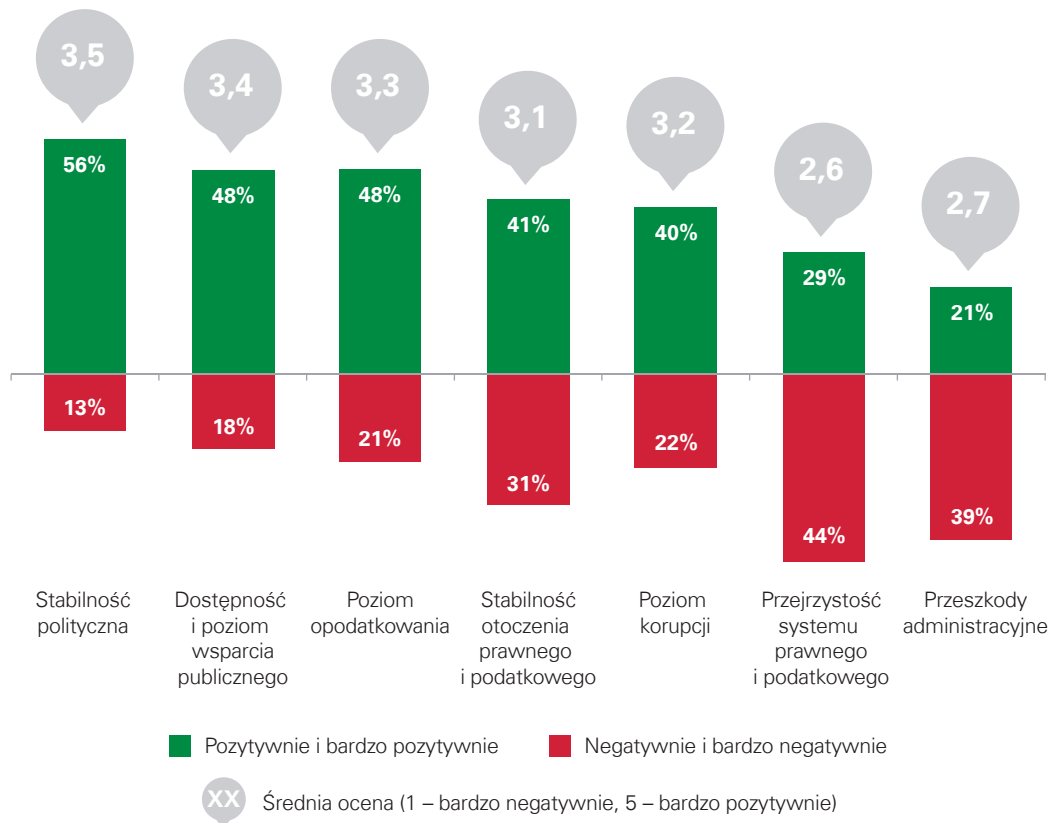

Filippo Nicoli

Country Manager, Marcegaglia

Marcegaglia jest obecna w Polsce od 2004 roku – prowadzi działalność produkcyjną. Początkowo nasza działalność polegała na przeniesieniu produkcji z Włoch w celu zapewnienia lepszej obsługi klientów, którzy wcześniej zintensyfikowali swoje działania w przemyśle w Polsce lub w krajach ościennych. Następnie rozwinęliśmy inne działania w sektorze przemysłowym w zakresie różnorodnych produktów, stanowiące uzupełnienie względem potencjału produkcyjnego funkcjonującego już na terenie Włoch. Wybór podyktowany był głównie warunkami makroekonomicznymi polskiego rynku, strategiczną pozycją Polski w stosunku do „nowych” rynków Europy Środkowo-Wschodniej oraz stabilnością kraju. Dziś Marcegaglia posiada na terenie Polski 2 zakłady produkcyjne, oferuje 4 różne kategorie produktów i zatrudnia ok. 600 pracowników.

Ocena atrakcyjności poszczególnych aspektów polskiego sektora publicznego

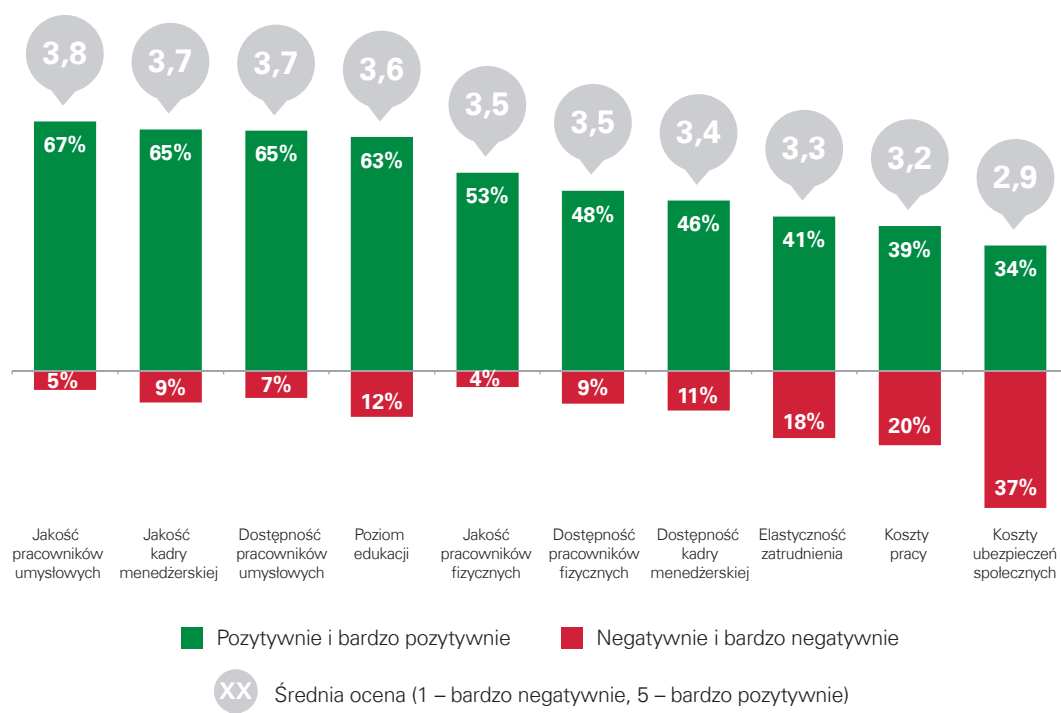

Źródło: KPMG w Polsce

Sektor publiczny w Polsce został najgorzej ocenioną kategorią. Większość elementów została negatywnie oceniona przez dość znaczącą część badanych. Najlepiej oceniono stabilność polityczną (56% pozytywnych i bardzo pozytywnych ocen). Zdaniem włoskich inwestorów największymi problemami polskiego sektora publicznego jest brak przejrzystości systemu prawnego i podatkowego oraz przeszkody administracyjne. Więcej firm ocenia oba te zagadnienia w sposób negatywny niż pozytywny. Blisko jedna trzecia inwestorów negatywnie lub bardzo negatywnie ocenia też stabilność otoczenia prawnego i podatkowego.

Ocena atrakcyjności poszczególnych aspektów siły roboczej w Polsce

Źródło: KPMG w Polsce

Włoscy inwestorzy dość dobrze ocenili zasoby ludzkie w Polsce. Respondenci najbardziej doceniają polskich pracowników umysłowych – 67% pozytywnie lub bardzo pozytywnie ocenia jakość ich pracy, a 65% także ich dostępność. Jakość pracy kadry menedżerskiej oceniona została niemal równie wysoko, jednak znacznie mniejszy odsetek pozytywnie ocenia dostępność menedżerów. Blisko połowa badanych pozytywnie lub bardzo pozytywnie ocenia także jakość pracowników fizycznych oraz ich dostępność.

Najgorzej zostały natomiast ocenione kwestie regulowane przez sektor publiczny. Ponad jedna trzecia badanych negatywnie lub bardzo negatywnie oceniła koszty ubezpieczeń społecznych w Polsce, a około jedna piąta źle ocenia także koszty pracy i elastyczność zatrudnienia.

Paweł Piłatkowski

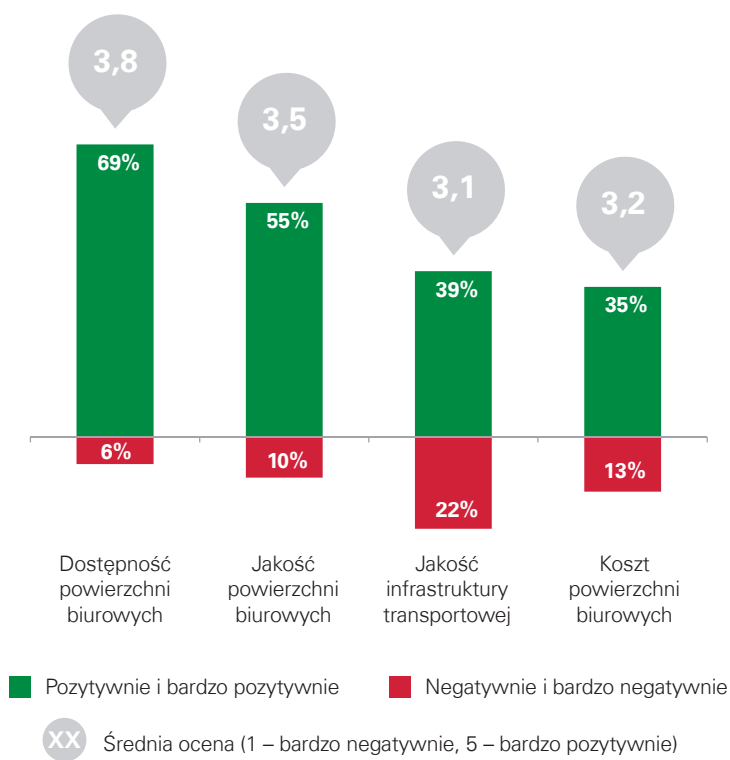
Dyrektor Zarządzający INTESA SANPAOLO POLSKA

Moim zdaniem obecnie Polska wydaje się najbardziej atrakcyjnym krajem w całej Europie Środkowo-Wschodniej pod kątem zagranicznych inwestycji. Na pewno największymi atutami Polski jest członkostwo w Unii Europejskiej, wysokie kwalifikacje pracowników różnych szczebli, ich silna motywacja przy relatywnie niskich wciąż płacach, możliwość znalezienia szerokiej bazy kooperantów i poddostawców, zmieniająca się na lepsze infrastruktura transportu drogowego i kolejowego (tu w nieco dalszej perspektywie), dogodne położenie geograficzne, rosnąca w siłę klasa średnia z nastawieniem na kupowanie towarów wysokiej jakości, co wraz z potencjałem ludzkim, czyni Polskę jednym z najbardziej obiecujących rynków konsumpcji wewnętrznej w tej części Europy, oraz warunki pogodowe. W dalszym ciągu Polska potrzebować będzie bezpośrednich inwestycji zagranicznych, gdyż w przeliczeniu na jednego mieszkańca nie wypadamy najlepiej. Na pewno bardzo ważna jest też jakość produkowanych w Polsce wyrobów, krótkie terminy dostaw, sprawny serwis – wszystko to może sprawić, że działając z Polski można skutecznie i efektywnie konkurować na światowych rynkach.

Jeśli chodzi o negatywy, to z pewnością też jest ich wiele, jak choćby rozbudowana biurokracja, a w szczególności relatywnie długi czas potrzebny na założenie spółki oraz mało przyjazny system podatkowy, niedokończone reformy strukturalne Państwa, brak jasnej strategii rozwoju państwa w wielu dziedzinach (np. polityka energetyczna; służba zdrowia), zbyt niski poziom innowacyjności gospodarki, brak ciągłości i kontynuacji wielu zamierzeń inwestycyjnych, czy wspomnianych reform. Należy też wspomnieć o dużym udziale Państwa w spółkach strategicznych oraz relatywnie niskiej kapitalizacji spółek z kapitałem czysto prywatnym na GPW. Ale wciąż potencjał wynikający z konieczności realizacji inwestycji infrastrukturalnych i doganiania cywilizacyjnego przy wsparciu funduszy z Unii Europejskiej nie uległ wyczerpaniu, a do tego wysoki poziom konsumpcji wśród naszego społeczeństwa daje na pewno dobre notowania na przyszłość dla inwestorów. Do tego kluczowa jest mądra i długofalowa promocja Polski i naszych możliwości w świecie.

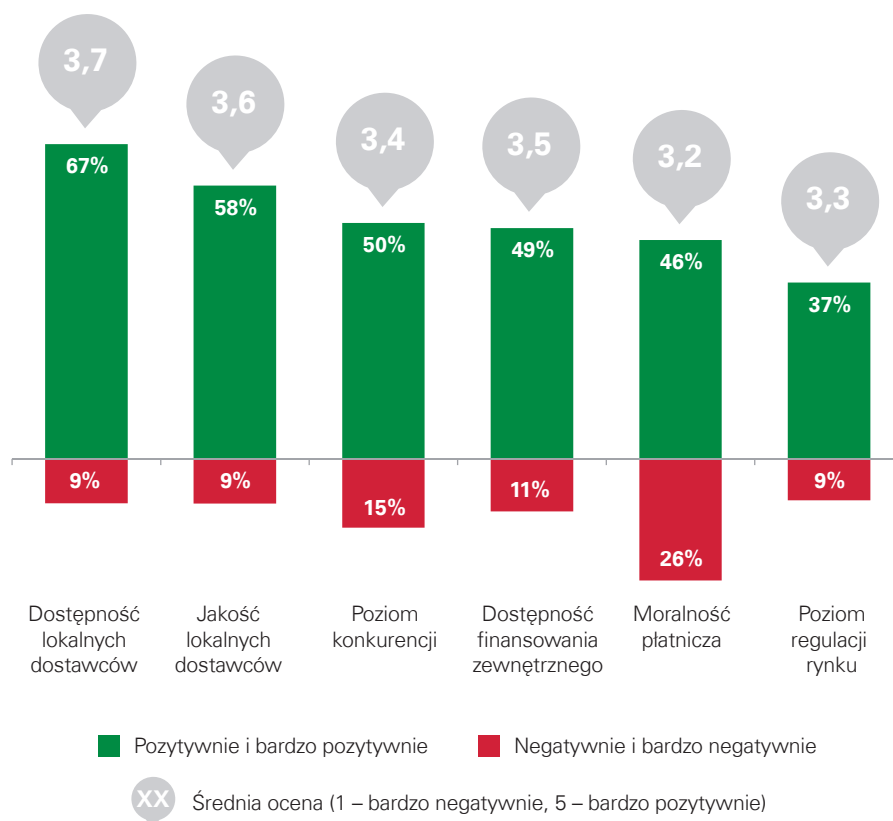
Ocena atrakcyjności poszczególnych aspektów infrastruktury w Polsce

Źródło: KPMG w Polsce

W obszarze polskiej infrastruktury powierzchnie biurowe są oceniane znacznie lepiej niż infrastruktura transportowa. Dostępność i jakość powierzchni biurowych są jednak znacznie lepiej oceniane niż koszt ich wynajmu.

Ocena atrakcyjności poszczególnych aspektów otoczenia biznesowego w Polsce

Źródło: KPMG w Polsce

Jeśli chodzi o otoczenie biznesowe, przedstawiciele włoskich firm są najbardziej zadowoleni z polskich dostawców – zarówno z ich dostępności (67% ocen pozytywnych lub bardzo pozytywnych), jak i jakości ich usług (58%).

Najgorzej oceniono z kolei moralność płatniczą polskich firm, czyli kwestię spłacania na czas zobowiązań – aż jeden na czterech badanych ocenia ją negatywnie lub bardzo negatywnie. Około 15% badanych źle ocenia także poziom konkurencji w Polsce.

Przewidywana zmiana atrakcyjności inwestycyjnej Polski w ciągu najbliższych 3 lat

Zmiany, które zwiększyłyby atrakcyjność polskiego rynku dla inwestorów zagranicznych

Źródło: KPMG w Polsce

Połowa spośród badanych przedstawicieli włoskich inwestorów jest zdania, że w najbliższej przyszłości atrakcyjność inwestycyjna Polski utrzyma się na obecnym poziomie. Co więcej, aż 2 na 5 badanych sądzi, że atrakcyjność ta jeszcze wzrośnie.

Zdaniem największej części inwestorów (58%), aby zwiększyć atrakcyjność polskiego rynku dla zagranicznych podmiotów, należałoby przede wszystkim poprawić jakość infrastruktury w Polsce. Drugą bardzo często wskazywaną potrzebą zmiany (53%) jest zmniejszenie biurokracji i kwestii administracyjnych, jakimi obciążone są firmy prowadzące działalność w Polsce. Blisko co drugi respondent uważa także, że konieczne jest uproszczenie przepisów podatkowych i prawnych.

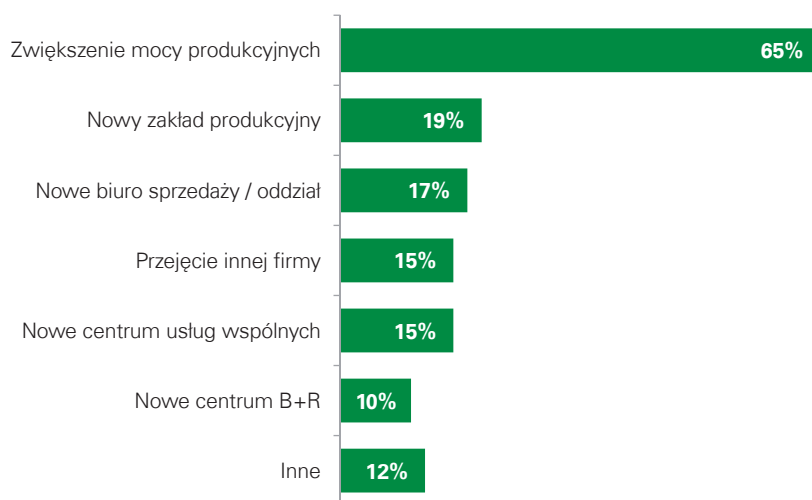
Plany na przyszłość

Włoscy inwestorzy będą zwiększać skalę działalności w Polsce przede wszystkim poprzez zwiększanie mocy produkcyjnych swoich firm. Aby efektywnie realizować planowane inwestycje oczekują oni zmian ze strony sektora publicznego, przede wszystkim uproszczenia dostępu do pomocy publicznej i ograniczenia biurokracji.

Aż 60% spośród badanych przedstawicieli włoskich przedsiębiorstw deklaruje, że planuje w Polsce nowe inwestycje w ciągu najbliższych 3 lat. Zdecydowanie najczęściej firmy włoskie będą zwiększały swoje moce produkcyjne. Mniej niż jedna na pięć firm planujących inwestycje otworzy w Polsce nowy zakład produkcyjny lub biuro sprzedaży.

Zgodnie z przewidywaniami badanych firm zwiększanie skali działalności przełoży się na wzrost zatrudnienia i przychodów. Według szacunków respondentów już w ciągu najbliższego roku ich łączne skonsolidowane przychody w Polsce wzrosną o 6%, a zatrudnienie – o 5%¹.

Plany inwestycyjne włoskich inwestorów na najbliższe 3 lata

Pokazano odpowiedzi firm, które planują nowe inwestycje w Polsce w ciągu najbliższych 3 lat.

Źródło: KPMG w Polsce

60% włoskich inwestorów planuje w Polsce nowe inwestycje w najbliższych 3 latach.

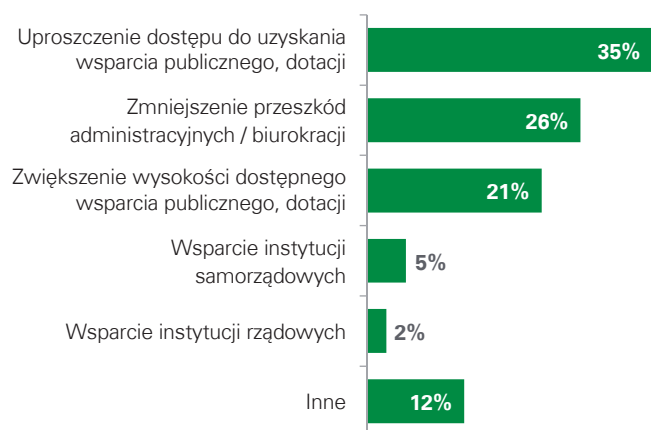
¹ Obliczenia dla całej badanej próby.

Wsparcie sektora publicznego zdecydowanie pomogłoby inwestorom w zrealizowaniu planowanych inwestycji. Respondenci badania oczekują przede wszystkim uproszczenia dostępu do wsparcia publicznego oraz zmniejszenia biurokracji.

Jeden na pięciu badanych deklaruje też, że pomogłoby mu zwiększenie wysokości dostępnej pomocy publicznej.

Czynniki, które pomogłyby włoskim inwestorom w realizacji planowanych inwestycji

Pokazano odpowiedzi firm, które planują nowe inwestycje w Polsce w ciągu najbliższych 3 lat.

Źródło: KPMG w Polsce

W dłuższym okresie włoscy inwestorzy nie zamierzają opuszczać polskiego rynku. Każdy z badanych zadeklarował, że w perspektywie 10 lat będzie prowadzić działalność w Polsce, a tylko 3% chce przenieść istotny element działalności poza Polskę w ciągu 5 lat.

100% włoskich inwestorów uważa, że za 10 lat dalej będzie prowadzić działalność w Polsce, ale 3% planuje przenieść istotną część swojej działalności z Polski do innego kraju w ciągu najbliższych 5 lat.

Źródło: KPMG w Polsce

Mario Crovetto

Dyrektor Generalny Recordati Polska

Od 2000 roku firma Recordati silnie przyspieszyła swój proces umiędzynarodowienia, poprzez serię przejęć w wielu krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Do niedawna firma Recordati sprzedawała na polskim rynku tylko niektóre produkty, wyłącznie na podstawie umów licencyjnych i umów dystrybucji zawartych z miejscowymi firmami. W odróżnieniu od innych krajów Europy Środkowej i Wschodniej, przed 2011 rokiem Recordati w Polsce ani nie działała bezpośrednio, ani nie posiadała swej spółki zależnej.

Należy wziąć pod uwagę fakt, że dla międzynarodowej firmy farmaceutycznej Polska jest bardzo atrakcyjnym rynkiem. To duży rynek (38 milionów mieszkańców), który rozwija się dzięki wzrostowi dobrobytu i starzeniu się ludności. Z punktu widzenia przemysłu farmaceutycznego polską służbę zdrowia cechuje wielka stabilność i kompatybilność prawna z resztą Europy, np. w kwestii procesu rejestracji i udzielania zezwoleń na leki, cen i refundacji leków na receptę i rozwoju sektora leków bez recepty.

Na podstawie tego rodzaju ogólnych czynników oraz możliwości bezpośredniej sprzedaży kilku specyficznych produktów, w roku 2011 Recordati podjęła decyzję o utworzeniu własnej filii, utworzyła własną ekipę sprzedaży i rozpoczęła kampanię promocyjną wśród lekarzy, a także bezpośrednią dystrybucję swoich leków. Od razu jasne stało się, że był to jedynie początek procesu, który szybko doprowadzi firmę Recordati do znaczącego rozwoju inwestycji w Polsce. W 2012 roku w ciągu kilku miesięcy Recordati przejęła serię produktów uzupełniających jej ofertę, a także miejscową firmę, która już sprzedawała i promowała wśród lekarzy leki w ważnych dla Recordati sektorach terapeutycznych (kardiologia i urologia).

W kolejnych latach Recordati nie przestała poszukiwać w Polsce innych możliwości inwestycji, które mogłyby pozwolić firmie na zwiększenie zatrudnienia (obecnie firma liczy ok. 80 pracowników) i szybszy rozwój. Recordati nadal uważa Polskę za kraj Europy, w którym warto inwestować. Polski rynek farmaceutyczny jest wciąż jednym z najbardziej dynamicznych w Europie. Doświadczenie ostatnich lat pokazało, że jeśli chcemy wzmocnić management i rozszerzyć miejscową strukturę organizacyjną, w Polsce znajdziemy wiele wykwalifikowanych osób, by sprostać tym wyzwaniom.

Perspektywiczne obszary współpracy polsko-włoskiej

Wskazywana przez respondentów wzajemna otwartość Polaków i Włochów oraz chęć budowania dobrych relacji biznesowych może sprawić, że w przyszłości współpraca między tymi krajami jeszcze się zacieśni. Jednak aby wyrównać proporcje, to Polska powinna zwiększyć skalę swoich inwestycji we Włoszech, a także oferować tamtejszemu rynkowi atrakcyjne i konkurencyjne produkty.

Zdaniem ponad połowy przedstawicieli włoskich przedsiębiorstw w ciągu najbliższych 10 lat polsko-włoska współpraca będzie się rozwijać przede wszystkim w **branży spożywczej**. Obecnie produkty spożywcze są ważnym elementem wzajemnej wymiany handlowej krajów. Polska eksportuje do Włoch znaczne ilości mięsa i produktów mleczarskich, Włosi z kolei dostarczają Polsce owoce, orzechy i napoje. Dobre relacje z włoskim partnerem są szansą Polski na spopularyzowanie na tamtejszym rynku żywności ekologicznej.

Ponad połowa badanych firm jest też zdania, że współpraca polsko-włoska będzie rozwijać się w obszarze **motoryzacji**. Motoryzacja jest obecnie w najważniejszą branżę, w której działalność prowadzą włoscy inwestorzy. KPMG szacuje, że zatrudniają oni w Polsce ok. 15 tys. pracowników.

Trzecią najczęściej wskazywaną przez respondentów branżą jest **rynek dóbr luksusowych**. Jak pokazują badania KPMG, z roku na rok rośnie liczba Polaków o ponadprzeciętnych dochodach, w tym liczba najbogatszych, nazywanych mianem HNWI (ang. high net worth individuals), czyli osób dysponujących aktywami płynnymi w wysokości minimum 1 mln dol*. Rosnące dochody i majątki Polaków będą przekładać się na wzrost popytu na dobra z wyższej półki. Oznacza to, że w dłuższej perspektywie Polska będzie atrakcyjnym rynkiem zbytu dla Włoch, które należą do światowych liderów w produkcji dóbr luksusowych. Już teraz największa część (22%) dostępnych w Polsce marek luksusowych pochodzi właśnie z Włoch. Wśród Polaków rośnie zainteresowanie nie tylko luksusowymi włoskimi ubraniami, butami i dodatkami, ale także samochodami.

Aż 30% badanych przedstawicieli firm włoskich wskazywało także na inne obszary, w których współpraca polsko-włoska będzie się rozwijać. Najczęściej wymieniane były budownictwo oraz produkcja przemysłowa.

*Więcej informacji dostępnych jest w raporcie „Rynek dóbr luksusowych w Polsce. Edycja 2014”.

Obszary, w których zdaniem włoskich inwestorów współpraca polsko-włoska rozwine się w ciągu najbliższych 10 lat

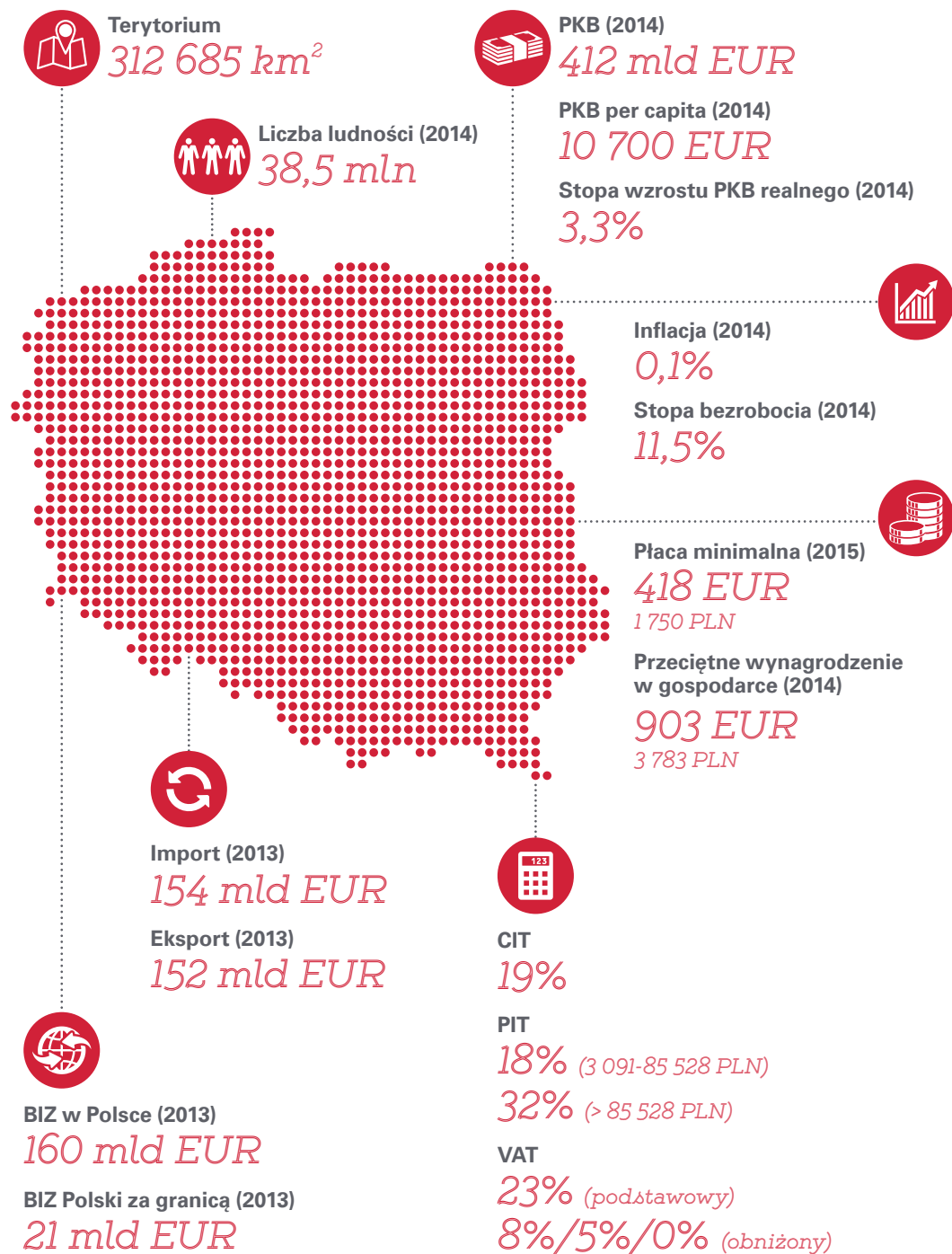
Źródło: KPMG w Polsce

Polska powinna pracować nad tym, aby zmniejszyć dysproporcje w relacjach polsko-włoskich, szczególnie w zakresie inwestycji. W 2013 roku wartość inwestycji włoskich w Polsce wyniosła aż 38 mld zł, podczas gdy inwestycje Polski we Włoszech były warte 135 mln zł, czyli prawie 300 razy mniej. Znacznie mniejsze różnice widoczne są za to w wymianie handlowej – w 2013 roku Polska nabyła włoskie towary o wartości 35 mld zł, a wyeksportowała do Włoch towary warte 28 mld zł. To pokazuje, że polskie przedsiębiorstwa eksportują swoje produkty do Włoch, jednak nie decydują się na dokonywanie tam inwestycji.

Załączniki

Polska w pigułce

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie danych NBP, GUS i Eurostat

Włochy w pigułce

Terytorium
301 230 km²

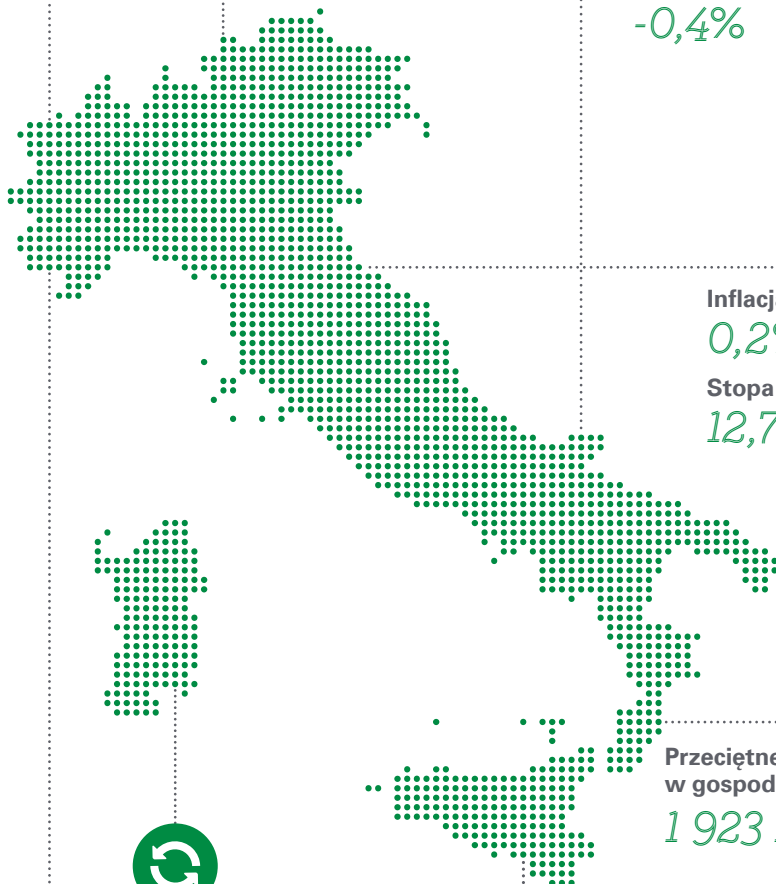
Liczba ludności (2014)
60,8 mln

PKB (2014)
1 616 mld EUR

PKB per capita (2014)
26 600 EUR

Stopa wzrostu PKB realnego (2014)
-0,4%

Inflacja (2014)
0,2%

Stopa bezrobocia (2014)
12,7%

Przeciętne wynagrodzenie w gospodarce (2014)
1 923 EUR

Import (2013)
359 mld EUR

Eksport (2013)
390 mld EUR

CIT
IRES 27,5%
IRAP 3,9%

VAT
22%
(podstawowy)
10%/4%/0%
(obniżony)

PIT
23% (0-15 tys. EUR)
27% (15-28 tys. EUR)
38% (28-55 tys. EUR)
41% (55-75 tys. EUR)
43% (>75 tys. EUR)

BIZ we Włoszech (2012)
276 mld EUR

BIZ Włoch za granicą (2012)
406 mld EUR

Źródło: opracowanie własne KPMG na podstawie danych NBP, GUS i Eurostat

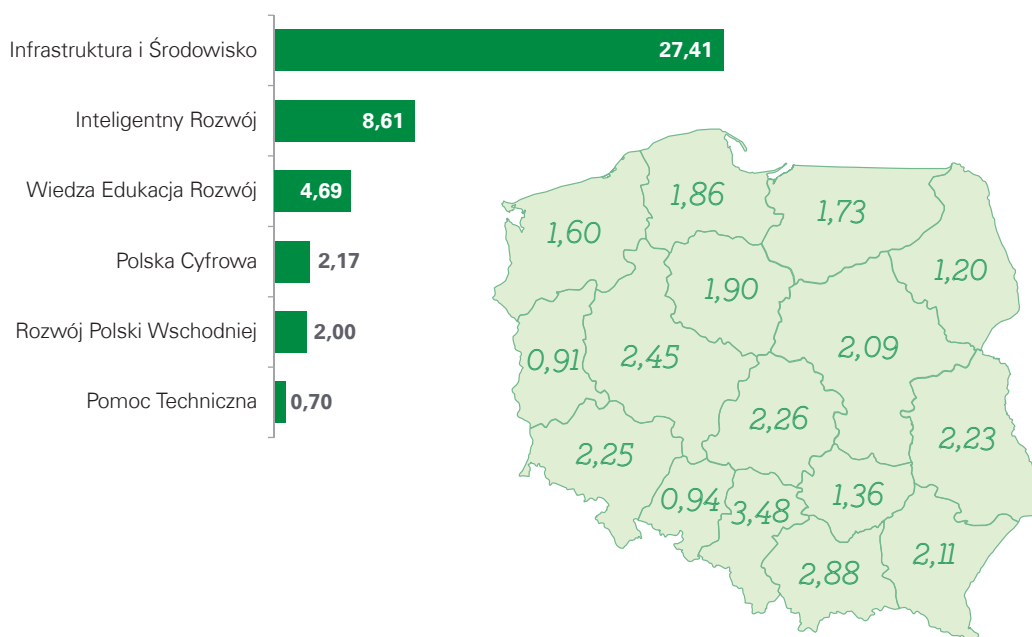
Zachęty inwestycyjne w Polsce

Polska jest największym beneficjentem funduszy europejskich w nowej perspektywie finansowej. W latach 2014-2020 otrzyma ponad 82,5 mld euro na wdrożenie unijnej polityki spójności w ramach 6 krajowych i 16 regionalnych programów operacyjnych.

Co więcej, dostępne będą także środki z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, które posłużą do finansowania programów w rolnictwie i rybnictwie. W połączeniu z zachętami krajowymi środki te będą tworzyć szeroki system wsparcia dla biznesu.

Wsparcie będzie dostępne w formie dotacji oraz instrumentów zwrotnych. Intensywność wsparcia publicznego może sięgać nawet 80% w zależności od programu, wielkości przedsiębiorstwa i lokalizacji projektu.

Alokacja funduszy unijnych na lata 2014-2020 (w mld euro)

Źródło: opracowanie KPMG w Polsce na podstawie danych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju

Oprócz środków unijnych wsparcie oferowane będzie także w ramach innych programów, np.:

- zwolnienia podatkowe w specjalnych strefach ekonomicznych (SSE)
- program Horyzont 2020
- programy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- program Kreatywna Europa
- programy europejskie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstwa (COSME)
- programy rządowe
- Norweski Mechanizm Finansowy oraz Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Fundusze unijne

Dostępne środki unijne mogą dotyczyć różnych obszarów działalności przedsiębiorstw. Główne obszary wsparcia, z których mogą skorzystać zagraniczni inwestorzy, obejmują badania i rozwój, innowacyjność oraz energetykę i ochronę środowiska.

Przedsiębiorcy prowadzący działalność badawczo-rozwojową, czyli podejmujący prace mające na celu tworzenie nowych produktów, usług i technologii (lub ulepszanie już istniejących), kwalifikują się do wsparcia udzielanego w formie dotacji i instrumentów zwrotnych oferowanych w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych.

Innowacje polegają na opracowywaniu nowych lub znacznie ulepszonych produktów, procesów, rozwiązań marketingowych czy organizacyjnych firmy. Rozwiązania innowacyjne mogą być opracowane przez daną firmę lub przejęte od innych firm czy organizacji.

W obszarze energetyki i ochrony środowiska firmy mogą ubiegać się o dofinansowanie projektów promujących czystą energię, efektywne wykorzystywanie energii i inne działania na rzecz środowiska.

Specjalne instrumenty wsparcia adresowane są do małych i średnich przedsiębiorstw, które odgrywają szczególną rolę w zrównoważonym rozwoju gospodarczym. Celem programów jest uproszczenie wdrażania innowacyjnych technologii przez takie podmioty, wzmocnienie współpracy nauki i biznesu oraz upowszechnianie rozwiązań środowiskowych.

* Więcej informacji dostępnych jest w broszurze KPMG „Fundusze unijne na lata 2014-2020 – przewodnik dla przedsiębiorców”.

Specjalne strefy ekonomiczne

Od momentu ustanowienia dwie dekady temu specjalne strefy ekonomiczne (SSE) stanowią atrakcyjne rozwiązanie dla inwestorów chcących rozpocząć działalność gospodarczą w Polsce. SSE to wydzielone administracyjnie obszary kraju, w których firmy mogą prowadzić działalność na preferencyjnych warunkach.

Pierwszą zaletą SSE jest fakt, że firmy rozpoczynające działalność na ich terenie uzyskują wsparcie ze strony zarządzających strefą na wczesnym etapie projektu. Pozwala to przedsiębiorstwom na lokalizację działalności na odpowiednio przygotowanym terenie uzbrojonym w niezbędną infrastrukturę techniczną. Istnieje ponadto możliwość ubiegania się o rozszerzenie strefy, tak aby objęła ona nowe obszary stanowiące własność inwestora.

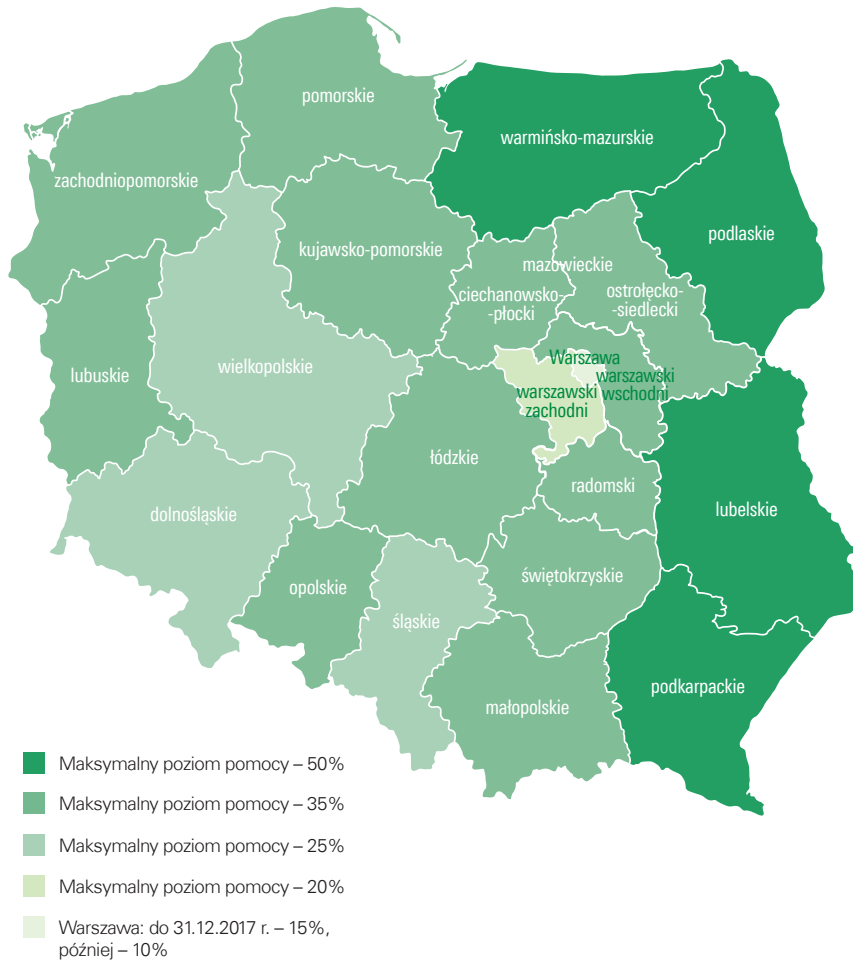
Kluczową korzyścią wynikającą z prowadzenia działalności w SSE są ulgi podatkowe. Zwolnienie dotyczy przychodów z działalności firmy na terenie SSE na podstawie zezwolenia SSE. Ulgi podatkowe w SSE stanowią pomoc publiczną zgodnie z ustawodawstwem krajowym i unijnym.

Wysokość dostępnych dla inwestorów zachęt może być obliczona albo na podstawie kosztów nowej inwestycji (tzw. kosztów kwalifikowanych), albo na podstawie kosztów stworzenia nowych miejsc pracy, czyli 2-letnich kosztów pracy nowo zatrudnionych pracowników (wybierana jest wyższa z dwóch kwot). Wsparcie może wynieść od 15% do 70% w zależności od lokalizacji projektu i wielkości przedsiębiorstwa.

Wsparcie może być udzielone także przez władze samorządowe w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości. W takim przypadku wsparcie udzielane jest zwykle w postaci pomocy *de minimis*, która nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej. Całkowita kwota pomocy *de minimis* przyznanej przez państwo członkowskie UE jednemu przedsiębiorstwu nie może przekroczyć 200 tys. euro w okresie trzech lat podatkowych (100 tys. euro dla branży transportu drogowego).

* Więcej informacji dostępnych jest w raporcie KPMG „20 lat specjalnych stref ekonomicznych w Polsce – przewodnik po SSE”.

Maksymalny poziom wsparcia publicznego dla dużych przedsiębiorstw

Aby obliczyć maksymalną wysokość wsparcia dla średnich i małych przedsiębiorstw do wartości podanych na mapie, należy dodać odpowiednio 10% i 20%.

Źródło: opracowanie KPMG w Polsce na podstawie danych PARP

